

buiten band

Jaargang 39 – Voorjaar 2020
Uitgave van de Vereniging
van voormalig medewerkers ANWB
Lid van KG, Koepel Gepensioneerden

Suzanne Vrolijk: Zijpaden

De staat van ons pensioen

De vereniging digitaliseert

Excursies: Leiden en IJmuiden

Kijk ook voor informatie op www.vg-anwb.nl

Colofon

Buitenband is het kwartaalblad van de Vereniging van voormalig medewerkers ANWB, de VG-ANWB.

Redactie:

Luc van der Woude, hoofdredacteur
Annette Notenboom
Mieke Geursen
Chris Soudan
buitenband@vg-anwb.nl

Bijdragen van:

Joop Karsemeijer
Beno Koens
José Noordman
Suzanne Vrolijk
John Lodder
Jos Vroomans
Jaap v.d. Beek

Fotoreportage:

Mieke Geursen

Vormgeving:

Chris Soudan
vormgeving@vg-anwb.nl

Puzzel:

Hans Middelraad
puzzel@vg-anwb.nl

Druk Buitenband:

Grafia Media Groep, Pijnacker

Kopij volgend nummer:

Uiterlijk voor 5 juni 2020 naar:
buitenband@vg-anwb.nl

Redactioneel

Van de hoofdredacteur

Een nieuwe lente en een nieuw geluid. Dit als aanhaling van de beginregel van de bekende dichter Herman Gorter uit zijn werk Mei. Ja, u leest het goed, dit wordt mijn zwanenzang, mijn laatste bijdrage onder deze titel. Met de aflevering van dit nummer van de Buitenband beëindig ik mijn werkzaamheden voor de redactie van de VG-ANWB. Ik hoop, dat mijn wens om leuke en interessante afleveringen van de Buitenband te kunnen realiseren gelukt is, maar oordeelt u daar liever zelf over. Natuurlijk wil ik eenieder bedanken voor zijn of haar inzet, die tot het resultaat van de afgelopen jaren heeft geleid. De klemmende vraag naar versterking van de redactie heeft inmiddels vruchten afgeworpen. Suzanne Vrolijk en John Lodder

hebben zich bereid getoond om op regelmatige basis in een column hun bijdrage te leveren, zie elders in dit blad. Verder is Frans de Kok toegetreden tot de redactie-kern. Hij stelt zich verderop in dit blad aan u voor. Veel succes, Frans!

Tenslotte mag ik als mijn opvolgster Marga Feenstra aankondigen. Zij is lange tijd werkzaam geweest bij de redactie Autokampioen en later bij de Kampeer- en Caravankampioen. Elders in dit blad stelt ook zij zich aan u voor. Zij gaat het stokje van mij overnemen en ik en met mij de gehele redactie van de Buitenband wensen haar daarbij veel succes toe. Tot slot rest mij u en de vereniging alle goeds toe te wensen.

Luc van der Woude

Inhoud

Redactioneel	2	Uitnodiging excursies	10
Van de Voorzitter	3	Nieuwjaarsrecepties VG-ANWB	12
Wegwijs bij de VG-ANWB	3	Jaap Bekhof: WW-collectie	15
Suzanne Vrolijk: Zijpaden	4	Beno Koens: De staat van ons pensioen	16
Onvergetelijke herinnering	5	VG-ANWB digitaliseert verder	19
Annette's Allerlei	6	Voorstellen:	
Joop Karsemeijer:		Marga Feenstra en Frans de Kok	20
Afscheid Tine den Boer	7	Vitaal: Bea Peereboom Voller	21
RCP-nieuws, Op bezoek bij		Pensioen en Zorg - Beno Koens	22
Ko Hooghiemstra	8	Ledensecretariaat	23
John Lodder: Kroatië	9	Puzzel	

AFGELAST!

Algemene Ledenvergadering op 17 april 2020 wordt uitgesteld.

Het bestuur van de VG-ANWB heeft besloten de voor aanstaande 17 april geplande ALV voor onbepaalde tijd uit te stellen. Zodra onze regering aangeeft dat de dreiging van het coronavirus voldoende is afgenomen om bijeenkomsten weer veilig te kunnen laten plaatsvinden zullen wij een nieuwe datum voorstellen. Per mail of per post ontvangt u daarover dan tijdig bericht.

Bestuur VG-ANWB

Van de voorzitter

Als je mijn stukje in het jubileumboek ook daaronder rekent is dit mijn 25e 'Van de voorzitter' en mijn laatste omdat ik na de komende ALV geen voorzitter meer ben. Na 1 jaar vice-voorzitter en 6 jaar voorzitter is het tijd om te stoppen, voordat anderen het genoeg vinden. Op de ALV stellen we opvolgers voor, die met nieuw elan de vereniging verder kunnen helpen.

Ik heb het voorzitterschap met veel genoegen uitgevoerd en ben blij met de resultaten, die ik met het bestuur, de redactie en de andere actieve leden heb kunnen bereiken. Voor de organisatie van de vereniging is gemoderniseerd om het belangrijkste voor de leden beter te kunnen regelen: prettige onderlinge contacten en goede informatie via Buitenband en website over zaken, die voor ons interessant en van belang zijn. Heel kort hier (om te passen binnen het kader van dit artikel), de belangrijkste wapenfeiten uit mijn tijd.

Mijn persoonlijke stokpaardje, de faciliteitenregeling, is behouden gebleven, wel met alleen WW Pakket Nederland. Helaas was de ANWB niet over te halen de faciliteiten

aan meer medewerkers te schenken. Slechts éénmalig is het aan vier medewerkers alsnog toegekend. Centraal in de vereniging staat het ledensecretariaat met Mieke Geursen en Rolf van der Loo. Met Conscrito zijn Ledenadministratie en financiële administratie dit jaar op elkaar aangesloten, dankzij penningmeester Bert Nollen en applicatiebeheerder Jos Vroomans.

De Statuten zijn in 2015 algeheel gemoderniseerd en in 2018 is onze nieuwe naam vastgelegd. Chris Soudan ontwierp daarvoor het nieuwe logo. In 2015 is het Huishoudelijk Reglement geïntroduceerd en in 2018 nader aangevuld met de nodige praktische zaken.

Al weer 4 jaar is Luc van der Woude hoofdredacteur van de Buitenband en heeft hij samen met vormgever Chris Soudan vele mooie Buitenbanden laten verschijnen. Daarbij steeds dankbaar gebruik makend van de inbreng van een aantal vaste en incidentele schrijvers.

Luc, tevens ICT-specialist, heeft ook de website opnieuw ontworpen op de eisen van de privacy-wetgeving. Luc en Chris heb-

ben daarnaast een opmerkelijke klus geklaard met het jubileumboek 'VG-ANWB 40 jaar', het naslagwerk als hommage aan alle actieve leden.

Vele geslaagde excursies zijn georganiseerd door Annette Nooteboom, ondersteund door Mieke Geursen en Rolf van der Loo. Hans Deijns en Jacques van 't Riet zetten dat sinds dit jaar voort met een mooi programma.

De organisatie van de RCP-ers is de laatste jaren gerevitaliseerd, dankzij de inzet van Randolph de Leeuw en nu de laatste jaren met de nieuwe opzet door Gerard de Regt. Alle RCP-ers zijn actief in het bezoeken van 'hun' leden en treden meer op de voorgrond bij bijeenkomsten.

Niet al onze leden kunnen volop meedoen met onze activiteiten. Het is dan ook een goede zaak, dat Hans Deijns en Jaap de Wever onlangs het programma 'Eenzaamheid onder ouderen' opgepakt hebben en nu gaan onderzoeken in hoeverre dit binnen onze vereniging speelt en wie daarin een rol zou kunnen vervullen.

Met dank aan de inzet van alle betrokkenen, die ik uit plaatsgebrek hier niet allemaal kon noemen. Graag tot ziens op de ALV van 17 april 2020 en daarna af en toe bij bijeenkomsten.

Dick Kooman, voorzitter VG-ANWB,
voorzitter@vg-anwb.nl

Wegwijs bij de VG-ANWB

Adres vereniging VG-ANWB:

Secretaris VG-ANWB
Goudenregenzoom 122
2719 HD Zoetermeer
Tel. 079-8886210
secretaris@vg-anwb.nl

Bankrekeningnummer:

NL 47 INGB 0003 8160 27
ten name van: Vereniging van
voormalig medewerkers ANWB
Handelsregister: KVK 40409787

Adres ledensecretariaat, berichten, regiocontacten, activiteiten, evenementen, e.d.:

Ledensecretariaat VG-ANWB
Koninginnelaan 49
2281 HB Rijswijk (ZH)

Bestuur:

Voorzitter: Dick Kooman
voorzitter@vg-anwb.nl

Vice-voorzitter: Jaap de Wever
vice-voorzitter@vg-anwb.nl

Secretaris: Frank Twiss
secretaris@vg-anwb.nl

Penningmeester: Bert Nollen
penningmeester@vg-anwb.nl

Coördinatie Ledensecretariaat:

- Rolf van der Loo, tel. 070-3992077
- Mieke Geursen, tel. 071-5616421
ledensecretariaat@vg-anwb.nl

Coördinatie regiocontactpersonen:

Gerard de Regt
coördinatie-rcp@vg-anwb.nl

Activiteiten: Hans Deijns
activiteiten@vg-anwb.nl

Assistentie ledensecretariaat: Aanmeldingen

- Anneke de Regt-Julsing
- Maritza Vroomans

Ledenbestand

- Agnes Brugmans
- Maritza Vroomans

Jubilea, huwelijken, etc.

- Ellen Natzijs
ledensecretariaat@vg-anwb.nl

Activiteitencommissie:

- Hans Deijns
- Jacques van 't Riet
activiteiten@vg-anwb.nl

Fotografie:

- Thijs Tuurenhout
- Mieke Geursen
- Jos Vroomans
fotografie@vg-anwb.nl

Website www.vg-anwb.nl:

Beheer: Luc van der Woude
webmaster@vg-anwb.nl
Berichten: Jos Vroomans
webredactie@vg-anwb.nl

De VG-ANWB is betrokken bij:

De Nationale APF
www.denationaleapf.nl

Sociaal Fonds

- Hans Deijns
en is lid van:

KG, Koepel Gepensioneerden

- Dick Kooman

- Beno Koens

www.koepelgepensioneerden.nl

zijpaden

door Suzanne Vrolijk

De ware Rudi

Reportages voor de Toeristenkampioen, vanaf 1987 REIZEN, brachten Suzanne Vrolijk naar mooie en interessante plekken in en buiten Europa. Zij koestert de herinneringen, maar sommige belevenissen nam zij bewust niet in haar artikelen op.

Zoals de merkwaardige begeleiding die ik begin jaren '80 in Burgenland kreeg. Onze redactie was in deze oostelijkste deelstaat van Oostenrijk uitgenodigd voor een meerdaagse reportage. Hoofdredacteur Bram Roozendaal stuurde mij naar het gebied, dat mij intrigeerde omdat het na de Tweede Wereldoorlog nog tien jaar door de Sovjet-Unie bezet is geweest.

Moeizame communicatie

Mijn vriendelijke gastheer Josef droeg drie petten. Hij was burgemeester van het dorp waarin ik verbleef, VVV-baas én slager. Hij stelde mij een gids ter beschikking, die mij in een mini-busje naar de bestemmingen zou rijden. Ik zal hem Rudi noemen.

De volgende dag stond Rudi om 09.00 uur voor de deur van mijn pension. Hij was lang en blond en had lichtblauwe ogen die langs mij heen keken. Ik schatte hem achter in de twintig. Even dacht ik dat hij een grap maakte toen hij in de houding sprong terwijl hij zich voorstelde. Maar bij Rudi viel er niet zo veel te lachen.

Onderweg wees hij mij op interessante dingen, maar als ik hem vragen over het gebied stelde, was hij zuinig met zijn antwoorden.

Wist hij ze niet? Al met al hadden we een moeizame communicatie. Helaas werd

het er de dag erna niet beter op. Er leek geen eind aan te komen. 's Avonds sprak ik mezelf moed in: nog één dag. Toen moest ik de ware Rudi nog leren kennen.

Leuke Geheimtips

Met een onbehaaglijk gevoel stapte ik 's ochtends vroeg in het busje. Vandaag moest het beter gaan, had ik mij voorgenoemen. Het duurde dan ook niet lang voordat ik mijn gids vroeg of hem iets dwarszat. Hij bleef geconcentreerd op de weg kijken en gaf geen antwoord. Wat is er met die man aan de hand, vroeg ik mij verbaasd af. Of met mij? Want ja, na deze ervaringen was ik ook niet op mijn best. Misschien kom ik er achter als ik hem interview, bedacht ik. Wie weet ontdooide hij.

Tijdens een kop koffie stelde ik het voor aan Rudi. 'Waarom', vroeg hij afstandelijk. Ik antwoordde dat hij vast en zeker leuke Geheimtips voor mijn lezers had. Hij haalde zijn schouders op en zei dat hij erover na zou denken.

Verdachte wijn

In het zuiden van het langgerekte Burgenland reed Rudi over kleine weggetjes langs de wijngaarden van het Rotwein-gebied. 'Ik ken een leuke wijnboer bij wie je wijn kan proeven. Misschien wil je hem interviewen', stelde hij voor. Ik vond het een goed idee.

De wijnboer had bezoek van een drietal collega's. Ze kenden Rudi en spraken in het dialect met hem. Zo te horen hadden de heren een flinke slok op. Terwijl de mannen bulderend van het lachen grappen maakten, mocht ik verschillende wijnen proeven. Ik kwam er niet ver mee. Voelde me al snel hondsberoerd. In de toilet-ruimte knalde ik duizelig tegen een deur. Ik

wilde nog maar één ding: zo snel mogelijk terug naar mijn pension. Rudi trok zich daar niet zo veel van aan. Het was al donker toen we eindelijk vertrokken. Bij het afscheid vroeg de wijnboer of er iets niet in orde was. 'Ja, ik vermoed dat er met de wijn is geknoeid', antwoordde ik onmiddellijk. Zijn gezicht verstrakte. Hij zei iets tegen Rudi dat ik niet verstond. 'Komm mit', zei mijn gids kortaf.

Verbijsterende foto

Rudi ging steeds harder rijden. De weg was smal en bochtig en er waren op dit uur nogal wat tegenliggers. 'Asjeblieft, Rudi, rij niet zo hard', zei ik met klem. 'Angst?', was zijn enige reactie.

'Ik voel me niet veilig.' Rudi verminderde vaart. Hij sloeg de eerste de beste zijweg in en stopte langs de kant.

'Je wou toch zo snel mogelijk terug naar je pension?'

'Ja, maar ik wil dat je net zo veilig rijdt als op de heenweg.'

Hij knikte. 'Je mag me niet hè?' Ik wachtte een paar tellen.

'Je zou eens wat vaker moeten lachen.' 'Ben je Joods?'

Wat was dit nou weer? 'Waarom wil je dat weten? Maakt het wat uit?' Rudi draaide er niet omheen.

'Ik houd niet van Joden.'

Ik slikte. Waar ging dit naartoe?

'Ik haat Joden', deed hij er nog een schepje bovenop.

'Ja, je bent duidelijk', probeerde ik rustig te zeggen, maar ik voelde mij kwaad worden.

'Wat verwacht je nu van mij? Moet ik vragen waarom jij Joden haat?'

'Ik hoop dat je me dat vraagt', zei hij met een akelig lachje.

'En wat ga je mij dan antwoorden?'

Het bleef secondenlang stil. Rudi boog zich voor mij langs en opende het dashboardkastje. Hij haalde er een mapje uit en opende het. 'Dit is mijn antwoord.' Verbijsterd staarde ik naar de foto. Rudi in het uniform van een neonazi. Allemachtig, waar ben ik in terechtgekomen?

Het laatste deel van de tocht werd er geen woord gesproken. Rudi zette mij aan het begin van de straat af. Ik pakte mijn tas en opende het portier.

'Sieg heil', zei de neonazi zacht.

Onvergetelijke herinnering

Wat leuk in de laatste Buitenband een artikel van Beno Koens te lezen waarin ook de Bewegwijzing, de naam van de heer Brand en het begrip pool- en contractauto's aan de orde komt. Daarbij kwamen bij mij ook weer wat herinneringen uit die tijd bovendrijven.

Ook ik heb in de tijd dat de heer Brand daar de scepter zwaaide via de alom bekende Jan Ham veelvuldig gebruik gemaakt van de poolauto's. Regelmatig heb ik toen aangedrongen op de noodzaak van een contractauto, maar de heer Brand was daar nou niet bepaald een voorstander van en vond dat dus niet noodzakelijk. Waarschijnlijk ook omdat hij het zelf wel erg prettig vond om regelmatig mee te gaan op een dienstreis en dan uiteraard van zijn eigen (contract)auto gebruik te kunnen maken. Overigens waren zijn auto's altijd voorzien van een schuifdak. Waarom? Omdat je dan bij het inspecteren van wegwijzers niet altijd behoefde uit te stappen. Door de auto zo dicht mogelijk onder een wegwijzer te plaatsen, kon je dan door het open dak de boel goed inspecteren.

De heer Brand hield ook van hele lange afstanden rijden. Was er in Eindhoven om 4 uur in de middag een bespreking met de gemeente afgelopen en dacht je in te stappen om huiswaarts te rijden..., nee hoor...

'Pak is even een pen en een velletje papier en schrijf even op....', zo vroeg hij. Zelf pakte hij er de toeristenkaarten bij en begon op te sommen: Eindhoven, Valkenswaard, Achel, Budel, Maarheeze, Weert, enz, enz, tot aan Maastricht. Via allerlei binnenwegen, om zodoende zoveel mogelijk wegwijzers en borden te kunnen controleren op scheefstand, deuken of andere onvolkomenheden. Op zo'n route dicteerde hij dan wat je moest opschrijven en eenmaal nabij Maastricht had je diverse velletjes volgeschreven. Vandaar ging het dan wel terug via de kortste en snelste route huiswaarts. In ieder geval wel na 8 uur thuis en dus goed om een diner te kunnen declareren.

Ook berucht waren de ellenlange rapporten, die je 's-maandags kon verwachten.

De heer Brand had het in het weekend nodig gevonden vele kilometers af te leggen voor het inspecteren van de bewegwijzing. Daarbij was niet alleen het open dak in zijn auto een belangrijk hulpmiddel, maar ook de achteruitkijkspiegel. Ik herinner me namelijk de regelmatig terugkerende zin: 'Kijkend in mijn achteruitkijkspiegel zag ik dat....' en dan volgde de opsomming van een geconstateerd mankement. Aan mij vervolgens de taak om via het maken van een 'OD-bonnetje' het euvel te laten verhelpen via onze -toen nog eigen- plaatsings- en onderhoudsdienst.

Overigens werd na verloop van tijd het gebruik en inplannen van de poolauto's toch wat omslachtig, maar dat was helaas nog geen reden om tot aanschaf van een contractauto over te gaan. Wel werd besloten, dat voor de dienstreizen de afdeling de beschikking kreeg over twee eigen auto's. Dat werden Volkswagen Kevers, beschilderd in de ANWB-kleuren.

De 17-63-EG was er één van en daarvan heb ik hierbij nog een foto uit 1967. Na het vertrek van de heer Brand werd hij uiteindelijk opgevolgd door de heer van Wunnik, een nog niet zo lang daarvoor afgestudeerd ingenieur. Zijn dienstverband met de ANWB bleek echter niet van al te lange duur, maar in elk geval lang genoeg om ervoor te zorgen dat ik toen wel een contractauto kon gaan aanschaffen. Dat werd via het Motorhuis in Leiden een rode Opel Kadett met het kenteken 88-00-NV, afgeleverd op 15 april 1972. Tot aan mijn pensionering in 2004 ben ik van het fenomeen contractauto's gebruik blijven maken en werd die eerste auto nog opgevolgd door 13 andere.

Jaap van der Beek
Bewegwijzeraar van 1962 tot 2004

Annette's allerlei

De Lente is in aantocht!

Als deze Buitenband bij u op de deurmat valt is de lente net begonnen. Wat verheugen we ons op de eerste zonnige dag na een winter. Even heerlijk met je jas nog aan op een terras neerstrijken met een kop koffie of thee met appeltaart. Even de fiets pakken en genieten van de bloeiende krokussen en narcissen.

De tuin

Heeft u er in de herfst aan gedacht de tulpen in de grond te zetten? Nee, dat is jammer, want dan bent u nu te laat. Natuurlijk kun u het oplossen met kant-en-klaar bakjes met kleine narcisjes en krokussen. Of een bakje met hyacinten die al in bloei staan. Na de bloei kunnen ze in de tuin een plekje krijgen. Dan heeft u er volgend voorjaar weer plezier van. Deze bollen hoeft u niet elk jaar op te graven en te bewaren tot het najaar. Bij tulpenbollen is dat helaas wel het geval. Een leuk bloeiend plantje is de petunia. Die heb je in vele kleuren en ze kunnen goed tegen een koud voorjaar.

Het gazon

In het voorjaar is het goed als u het gazon bewerkt met een verticuteerhark. Zo haalt u het dode mos eruit en geeft het weer lucht. Tijd om kalk te strooien en te mesten zodat het mooi groen wordt in de zomer.

Zomerbollen

Nu kunt u ook gaan denken aan de zomerbollen, zoals dahlia's, lelies en vele andere bollen die pas in het voorjaar geplant kunnen worden.

Opruimen

Ook al is het begrip 'de Grote Voorjaars Schoonmaak' niet meer algemeen, toch is het fijn om zo nu en dan eens goed naar de inhoud van uw kasten te kijken. Als u al

meerdere malen bent verhuist is dat waarschijnlijk al goed op orde. Van een groot naar een klein huis verhuizen dwingt je om kritisch naar overtollige spullen te kijken en veel weg te doen. Ik ben in januari al begonnen om mijn keuken eens onder handen te nemen. Alle schoonmaalmiddelen keurig in een doorzichtige plastic doos (Action of Blokker). Nu hoef ik die doos maar even naar voren te schuiven en kan direct zien of er nog genoeg is of dat er bijgevuld moet worden. Zo ook met de voorraad levensmiddelen. Zijn er dingen die ouder zijn dan de uiterste houdbaarheidsdatum? Weg ermee! Wat me aanvankelijk handig leek aan te schaffen bij een aanbieding in de supermarkt is nu een last geworden. Hoeveel maak je nog op als je huishouden is geslonken naar 1 of 2 personen?

De kledingkast

Ik kocht wel nieuwe schoenen, maar gooide zelden iets weg. Ik bewaar mijn schoenen in de doos en op de voorkant schreef ik erop wat erin zat. Ik ken zelfs mensen die er kleine fotootjes op plakten! De stapels werden steeds hoger. Toch merkte ik dat ik er een aantal zelden of nooit droeg. Het ene paar knelde bij mijn tenen, het andere paar had prachtige hoge hakken waar ik nauwelijks op kon lopen. We worden een beetje ouder nietwaar.

Mijn jongere nichtje heeft dezelfde maat en zij mocht naar hartenlust kiezen uit de stapel. Kleding die ik bij aankoop nog leuk vond maar niet meer draag ging in een grote zak voor het goede doel. Dames, let ook een op uw potjes crème en andere make up. Ook dat is niet eeuwig houdbaar.

De servieskast

Toen ik jong was kocht ik van mijn spaargeld steeds een mooi kopje van het Engelse merk Royal Albert. Die waren toen echt duur en ik

was er zuinig op. Ze werden alleen gebruikt bij verjaardagen. Nu heb ik ze gedoneerd aan een theetuin waar ze goed van pas komen.

Ik zit alleen nog met mijn huwelijksservies. 12-delig en nauwelijks gebruikt. Ook maar

een keer weg doen? Er zijn mensen die niet gemakkelijk dingen weggooien. Ik herken dat een beetje. Mijn man was zo'n type. Kilometers elek-

tricitetsdraad, dozen vol met spijkers en schroefjes (sommige al verroest), stapeltjes tegels van een keuken die allang vernieuwd is en nog veel meer. Opruimen! Ik denk maar zo: als ik eens mijn hoofd neerleg, wat doe ik mijn erfgenamen aan!

Musicals

Tina Turner

Tot en met 31 mei is in het Beatrix Theater in Utrecht de musical Tina Turner te zien. De productie kwam tot stand in samenwerking met Tina Turner zelf. Haar leven wordt vertolkt door Nyassa Alberts. Zij zingt een aantal van Tina's grootste hits zoals Private Dancer, What's love got to do with it en The Best. Dat wordt zeker een swingende avond.

Anastasia

In het Afas Circustheater in Scheveningen is t/m 29 maart de musical Anastasia nog te zien.

De musical vertelt het verhaal van de jongste dochter van de Russische tsarenfamilie.

Soldaat van Oranje

Deze musical draait al 10 jaar in een hangar in Valkenburg bij Katwijk. Deze musical is weer verlengd tot oktober 2020. Met een spectaculair draaiende tribune, een echt vliegtuig en ronkende motoren over het podium. Heeft u hem nog niet gezien? Dan is dit uw kans.

Dingen van de dag column

Afscheid van Tine den Boer

Voor mij ligt de kaart van Tine den Boer. Je kunt het geen rouwkaart noemen; het is een vrolijke kaart met in de wind verwaaide klaprozen. Het is een kaart die past bij Tine, een bijzondere vrouw, die zich vrijmoedig en optimistisch door het leven wist te slaan.

Wie haar beter kende, wist dat het leven haar niet altijd welgezind is geweest. Niet dat zij daarover zeurde of klaagde. Tine kon op nuchtere, soms badinerende manier op haar leven terugkijken; op een kindertijd die haar al op jonge leeftijd zelfstandig maakte, op de oorlogsjaren en op haar vroeg begonnen maar ook snel beëindigde huwelijk. De ANWB betekende voor haar een soort kentering, leek het wel, zij ontplooidde zich tot de geëmancipeerde vrouw, die zich als een vis in het water voelde in de toch wel technische omgeving van caravanexperts en -adviseurs. Zij was ook al gauw vaste gast bij ons op de redactie van de KCK. Het duurde niet lang of zij begon leuke stukjes voor ons blad te schrijven en kreeg een

eigen rubriek TINE. Met succes, zo bleek uit de reactie van onze lezers. Zij zag kans om dagelijkse, soms actuele, onderwerpen een draai te geven, waardoor haar stukje opeens in het kampeerblad paste. Of het nu ging over goede manieren, reclamefolders of gekke producten: zij had er een mening over vanonder de luifel van haar tent. Uit eigen ervaring beschreef zij eens wat irritante zaken voor alleenstaanden op de camping. Zij kreeg daarop zoveel respons, dat besloten werd een vereniging op te richten, die moest opkomen voor de belangen van solo-kampeerders. Die club bestaat nog steeds! Tine was voor de ANWB nauw betrokken bij de totstandkoming ervan, maar toen de zaak eenmaal goed liep, vond zij het welletjes. Zij had al lang weer iets anders in het hoofd. Bij de ANWB ontstond een cabaretvereniging waarbij zij betrokken was. Het cabaret POEHA was een succes en beleefde een heftig maar daardoor wellicht te kort bestaan.

De taal bleef haar bezig houden; zij volgde een cursus poëzie en ging gedichten schrijven en gaf zelfs een eigen bundel uit: 'Wisselslag'. In de bundel Waar Ik Ook Zwerf, een uitgave van de Stichting Literaire Activiteiten 's-Gravenhage, is een gedicht over Den Haag van haar opgenomen, waarin zij mijn dorpsstad de residentie waar ik geboren en getogen ben met liefde beschrijft. Daarin komt ook de bohemien in haar boven. Zij bezocht graag literaire avonden en jazzconcerten. Voor feestjes en partijen was zij altijd te vinden, onvermoeibaar en niet stuk te krijgen. We hebben heel wat met haar afgelachen, soms zelfs onder romantische omstandigheden. Dan zaten we tijdens een kampeerevenement op het Larserbos 's avonds met een vaste groep bij het kampvuur, de Berenburg bij de hand een beetje tegen elkaar op te liegen. Zij was overal voor de porren. Op een keer hadden een paar vriendinnen haar opgegeven voor Wie van de Drie, een TV-quiz

waarin een panel BN-ers door middel van vragen erachter moest zien te komen wie van drie kandidaten een bepaald beroep had. Raden naar de Caravanadviseuze... Nou, dat was lachen, vooral toen Tine met die twee vriendinnen nog achter een scherm verborgen bleven. Je zag alleen de silhouetten, waarvan die van Tine met zichtbaar trillende benen van de zenuwen. Zij heeft het lang moeten horen...

Bij al die vrolijkheid en luchthartigheid was Tine een vrouw die in haar werk een ijzeren discipline toonde. Zij was zeer betrokken, gaf deskundig voorlichting aan leden, die om raad vroegen en was altijd op de been tijdens beurzen en tentoonstellingen om op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen. In die grijze, soms wat saaie mannenwereld, stond zij haar mannetje en zorgde dan ook nog voor een vrolijke noot!

Voor Tine geen zwart gat, toen de VUT aanbrak. Ze ondernam van alles, ging veel op reis met Ernst van Oosterwijk, haar grote liefde. Uiteraard ging zij meewerken aan De Klapband, waarin zij niet minder dan 100 columns schreef. Altijd goed verzorgd en raak, gericht op haar lezers. Haar Ernst overleed in 2001 en voor Tine brak opnieuw een zware tijd aan, zeker toen zij door een valpartij en andere mankementen minder mobiel werd en uiteindelijk in een verzorgingshuis terecht kwam. Met grote tegenzin, dat wel, maar ook hier trok zij zichzelf uit de miserie door van alles te ondernemen voor haar omgeving: zij schreef in het activiteitenblad van het huis, hield lezingen en droeg gedichten voor. Van tijd van tijd zochten mijn vrouw en ik haar op om op Kijkduin te gaan lunchen. Dan was het weer als vanouds. Kletsen, vertellen, plannen maken: glas witte wijn bij de hand, sigaretje tussen de vingers. Dat was Tine den Boer en zo zal zij mij bij blijven.

Joop Karsemeijer
johkars@xs4all.nl

RCP-nieuws

In deze tijd wordt steeds meer gebruik gemaakt van het Internet om elkaar te bereiken. Tijdens de afgelopen jaarwisseling was het aantal (wens)kaarten per post weer afgenomen en kwamen per e-mail nog meer wensen binnen, sommige met complete filmpjes erbij. Het is een ontwikkeling die steeds verder gaat. Recent heeft het Bestuur ook aangegeven dat zij voortaan de communicatie met de leden vooral digitaal wil doen. Begrijpelijk, want het leidt tot een behoorlijke afname van de portokosten voor onze vereniging. Sommige leden hebben aangegeven alles liever per post te krijgen. Dat blijft natuurlijk mogelijk.

Ook de Regiocontactpersonen zullen meer gebruik gaan maken van het internet. Dat is wel minder persoonlijk dan een telefoontje of een bezoek, maar het is wel een goede mogelijkheid om snel rechtstreeks contact te hebben. Zo gaan zij per e-mail een zogenaamde Introductiebrief sturen naar de nieuwe leden, die in hun regio zijn komen te wonen. Daarin geven zij informatie over wie zij zijn en waar ze te bereiken zijn en proberen ze tot een eerste contact te komen.

Er zijn natuurlijk allerlei gelegenheden om contact met elkaar te hebben.

Zo is de traditie in onze vereniging om bij kroonjaren – dus 1x per 5 jaar – een bloemstuk te komen brengen. Dat doen de Regiocontactpersonen (RCP-ers) namens het bestuur. Maar ook tussentijds gedurende het jaar willen zij graag contact houden. Daar zijn gelegenheden genoeg voor, zoals bij verjaardagen van u of uw partner.

Ook op momenten als ziekenhuisopname of verhuizing willen zij graag, als dat bekend is, contact maken.

Voor zo'n moment hebben we nu speciale wenskaarten gemaakt die per e-mail kunnen worden gestuurd. U kunt nu van uw Regiocontactpersoon een dergelijke e-mailwenskaart verwachten naast de mogelijkheid van een telefoontje of bezoek. Als u er een ontvangt kan het misschien aanleiding zijn om zelf met uw RCP-er contact te zoeken door te bellen of het ook per e-mail te doen.

Gerard de Regt
Lid Bestuur

Op bezoek bij RCP Ko Hooghiemstra

Vandaag ben ik op weg naar Noord-Holland. Via het prachtige station Haarlem bereik ik Alkmaar Noord, waar Ko mij ophaalt. Met zijn vrouw Joke woont hij in een ruime maisonnette in Oudorp, de natuur en het oude dorp om de hoek. Ko en Joke zijn 54 jaar getrouwd, hebben twee kinderen, zeven kleinkinderen en een achterkleinkind. Hij is de regiocontactpersoon van Noord-Holland.

Ko was 18 toen hij in 1961 als technohulp in Amsterdam begon. Hij had wat diploma's, maar moest wel doorleren in de autotechniek. Het TOC (Technisch opleidingscentrum) bestond toen nog niet en je moest alle ontwikkelingen bijhouden. Van bobine naar de elektronica gaat niet zomaar. De computer deed zijn intrede in de autowereld.

Hij was 18 Jaar lang keurmeester in Amsterdam met van Deelen, Plaisier en van Drunen als chefs. Deze laatste vroeg of Ko interesse had om de handelsvoorraad bij bedrijven te keuren, een nieuwe activiteit bij de ANWB. Zo werkte Ko in zijn loopbaan op diverse locaties: Technostation Amsterdam en de dependances Den Helder en Alkmaar.

'Wrak van de weg'

In die tijd was er op TV het programma 'Kieskeurig', met als rubriek 'Wrak van de weg', gepresenteerd door Wim Bosboom. Wim bezocht soms het keuringsstation voor een potentieel 'wrak' voor in de uit-

zending. Het keuren viel echter niet altijd mee, vooral discussies met de eigenaar wiens auto was afgekeurd, konden fel zijn. In 2000 werden op vier na alle keuringsstations gesloten. 'Technokeuringen', zegt Ko, 'was afhankelijk van de leden. Er moest eigenlijk altijd wel geld bij'. In die tijd was heer van de Vlekkert hun directeur. De hoofddirectie heeft toen deze beslissing genomen. Nu zijn alleen de stations Utrecht en Den Haag nog over, die uitsluitend voor de Wegenwacht werken.

Ritjes vanuit heel Europa

Na 40 dienstjaren ging Ko in 2001 met de VUT. Snel daarna zat hij op gesprek bij Harry de Loenen van de Alarmcentrale om vervolgens 14 jaar lang door Europa te rijden. Hij deed zo'n 250 ROV's, vaak met caravan. Dankbaar voor de prachtige plekken, die hij hierdoor heeft kunnen bezoeken, vond hij het in 2014 welletjes. Ko heeft genoeg interesses, waaronder de klassieke muziek. Door een cursus muziekgeschiedenis is hij muziek anders gaan waarderen. Waar nodig helpt Ko in het verzorgingstehuis, waar zijn vrouw vrijwilligster is. En de wekelijkse lunch met zijn goede gehandicapte vriend Jaap slaat hij nooit over.

Contacten in de regio

Toen Ko in 2001 lid werd van de VG-ANWB, was Piet Bakker regiocontactpersoon in Noord-Holland. Op verzoek van penningmeester van Werkhoven, ging Ko eens polshoogte nemen. Het bleek dat Piet na het overlijden van zijn vrouw geen energie meer had voor het RCP-werk. Zo werd Ko regiocontactpersoon voor die regio. Hij belt of bezoekt de ongeveer 30 leden persoonlijk en houdt waar nodig contact. Als iemand ernstig ziek is, wil Ko graag iets doen. Je hoort slecht nieuws vaak laat en daarbij komt de vraag of je de oud-collega's zal informeren. Zoiets doet hij altijd in overleg met betrokkene. Het is fijn als collega's een kaartje kunnen sturen of langsgaan. Veel oud-collega's kennen elkaar al zo lang.

Eenzaamheid bij ouderen

In januari jl. nam Ko deel aan een brainstormsessie over het thema 'Eenzame ouderen'. Na de oproep van minister de Jonge hierover, heeft een klein gezelschap vanuit de VG, onder leiding van Hans Deijns een dag gediscussieerd over: wat is eenzaamheid, hoe herken je het en wat kan je eraan doen? Heel leerzaam, vond Ko, maar nog niet zo eenvoudig op te lossen. Een vraagstuk waar we steeds meer mee te maken krijgen.

José Noordman

Kroatië

Sinds een jaar of 10 woon ik nu in Zagreb, hoofdstad van Kroatië en dat bevalt prima. De Adriatische kust is een geweldige trekpleister voor toeristen met topbestemmingen als Dubrovnik, waar de 'Games of Thrones' werd opgenomen, Rovinj, Poreč, Split en Medulin. Hierover zal ik onderstaand vanuit verschillende gezichtspunten in een aantal afleveringen het een en ander vertellen.

Korte geschiedenis

In het midden van de 13e eeuw verwoestten de Tataren Hongarije. Béla IV, de koning van Hongarije, vluchtte naar Zagreb, waar de burgers hem een veilig onderkomen boden. Als dank verklaarde hij Gradec in 1242 tot vrije koninklijke stad. Tot op de dag van vandaag wordt als herinnering aan dat heuglijke feit elke dag om twaalf uur 's middags een kanon afgevuurd vanaf de toren van Lotrscak.

Na het einde van de Eerste Wereldoorlog verbrak Kroatië de banden met de Oostenrijk-Hongaarse Monarchie en maakte vanaf 1918 deel uit van het Koninkrijk van Serviërs, Kroaten en Slovenen. De nieuwe staat van de Zuid-Slavische volkeren.

Na de Tweede Wereldoorlog werd Kroatië één van de zes republieken van Joegoslavië, met Zagreb als hoofdstad. Het Kroatische parlement riep in 1991 de onafhankelijkheid van de Kroatische republiek uit. Zagreb werd de hoofdstad van dit nieuwe Europese land. Kroatië werd 1 juli 2013 het 28e lid van de EU en is dit half jaar tot 1 juli voorzitter van de EU.

De hoofdstad Zagreb

Zagreb ligt op de historische en politieke grens tussen Oost en West. Haar unieke identiteit is ontstaan uit deze samenvoeging van continentale en mediterrane invloeden. Het historische centrum van het huidige Zagreb is in de middeleeuwen op twee heuvels gebouwd. Het wereldlijke Gradec, de hedendaagse bovenstad, 'upper town' en het kerkelijke Kaptol, 'lower town'. De eerste schriftelijke vermelding van de stad dateert uit 1094, toen de Hongaarse koning Ladislaus op weg naar de Adriatische Zee het bisdom op het Kaptol stichtte. Deze kathedraal van Zagreb do-

mineert nog steeds het stadsbeeld. Zagreb heeft bijna 1 miljoen inwoners. Dat is een kwart van de Kroatische bevolking. Het plein Trg bana Josipa Jelacica is het hart van de stad en is de centrale ontmoetingsplek voor de inwoners, voor een hapje en een drankje maar ook voor demonstraties en feesten.

Zagreb past qua architectuur in het rijtje Praag, Boedapest, Wenen, Ljubljana, maar heeft helaas veel achterstallig onderhoud aan de op zich prachtige gebouwen.

Economische ontwikkeling

Waar Nederland op nummer vier staat in de ranking van meest competitieve economieën (WEF) staat Kroatië 63e en is voorbijgestreefd door een tiental Centraal- Oost Europese landen. Er is een zestal benchmarks om de economie te versterken, kort samengevat: De regering moet een langetermijnvisie ontwikkelen voor Kroatië, ze scoort 135e van 141 landen, dus eigenlijk geen visie, alle ogen zijn gericht op het toerisme. De Innovatie moet gestimuleerd worden, Kroatië staat nu 73e. Stimuleren van nieuwe business door bureaucratie te verminderen, nu positie 101. Versterken van de arbeidsmarkt scoort 94e plaats. Transparantie, de corruptie moet steviger aangepakt worden, plaats 54. Publieke sector, wet- en regelgeving,

rechtbanken en justitie scoort als 122e van 141 landen.

Kroatië heeft een enorm potentieel, maar bureaucratie, corruptie en veroudering van de bevolking belemmert de ontwikkeling. Dat heeft ook een leegloop van top-talent veroorzaakt. Veel mensen zijn uitgezworven over de wereld. Er werken nu ca. 500 Kroaten in Nederland en er studeren ca. 200 Kroatische jeugdigen op een Nederlandse Universiteit.

De Unversiteit van Zagreb heeft sinds enkele jaren een faculteit Nederlandse taal en letterkunde, waar mensen studeren die te zijner tijd naar Nederland willen verhuizen. Ik vind het erg leuk dat ik daar af en toe een bijdrage mag leveren. Dat doe ik hoofdzakelijk op het gebied van cultuur: Wat zijn de verschillen tussen de beide landculturen.

Toerisme

In 2019 ontving Kroatië bijna 21 miljoen toeristen, 5% meer dan in 2018. Het toerisme is de belangrijkste bron van inkomsten voor de regering. Naast de bovengenoemde plaatsen zijn ook de vele eilanden enorm mooi en dus in trek bij toeristen. De campings puilen uit met Duitsers, Slovenen, Oostenrijkers, Polen en Italianen. Daarna volgen de Nederlanders, die vooral in Istrië vertoeven. Een enorm zwak punt is helaas dat in het zomerseizoen de prijzen met ca. 25% omhoog gaan, want 'toeristen betalen toch wel'. Dit treft ook de lokale bevolking. De kwaliteit van eten is goed, maar de menukaart is saai, langs de hele kust ongeveer hetzelfde. Ook het achterland heeft veel te bieden met onder andere bergen en zeker acht geweldig mooie natuurparken. Als je geen strandvakantieganger bent, kun je daar enorm genieten en vind je nog vele authentieke dorpjes en stadjes.

John Lodder

Excursie LEIDEN

Wandelen en varen door Leiden op woensdag 24 juni

'Slenteren' en varen door de Sleutelstad

In het jaar 800 lag aan de Rijnsoever een kleine nederzetting die de naam 'Leithon' kreeg. Dit gehucht zou in de 15de eeuw uitgroeien tot een van de meest welvarende steden van het graafschap Holland. Nu is Leiden een stad vol bijzondere gebouwen, die getuigen van haar rijke geschiedenis: de rumoerige Tachtigjarige oorlog, de gerenommeerde lakenhandel, de oudste universiteit van Nederland. Je vindt dit alles en nog veel meer terug in de sleutelstad'.

Klein Amsterdam

Leiden wordt ook wel Klein Amsterdam genoemd. Een goede vriend van mij, een echte Leidenaar, kan zich daar vreselijk over opwinden. 'Wat nou Klein Amsterdam. Toen Amsterdam nog naar vis rook, was Leiden al een bloeiende stad', krijg ik dan steevast te horen. Ik gun hem zijn irritatie. En om eerlijk te zijn, na mijn verkennde wandelingen door Leiden, snap ik hem. Leiden heeft de vergelijking met Amsterdam helemaal niet nodig.

Rembrandt

Ofschoon Rembrandt vooral bekend staat als een Amsterdamse schilder, is hij toch echt een kind van de stad Leiden. Overigens is zijn geboortehuis gesneuveld in de stadsvernieuwingsdrang. Er staan nu smakeloze moderne huisjes, helaas. Gelukkig is de Latijnse school waar Rembrandt op heeft gezeten er nog. Hopelijk komen we er langs tijdens de rondwandeling.

Musea

Voor een 'kleine' stad (ca. 124.000 inwoners) kent Leiden onmiskenbaar veel gerenommeerde musea. De belangrijkste zijn:

Naturalis, Museum De Lakenhal, Museum Volkenkunde, Rijksmuseum Boerhaave, Rijksmuseum van Oudheid en de Hortus Botanicus. Dit laatste museum herbergt de oudste botanische tuin in West-Europa. En in het Boerhaave museum treed je in de natuurkundige wereld van een van Nederlands grootste wetenschappers Hermanus Boerhaave (1668 – 1738). Museum De Lakenhal heeft tot afgelopen februari onder de titel 'Jonge Rembrandt – Rising Star' een overzichtstentoonstelling gewijd aan het vroegste werk van Rembrandt Harmensz van Rijn (1606 – 1669).

Met Rembrandt zijn we aangeland bij Leidens meest bekende burger. Bekendheid die Nederland overstijgt!

Monumenten en instituten

De in 1575 opgerichte Universiteit Leiden is van historische betekenis voor de stad en voor Nederland. Het is de eerste universiteit van Nederland en het is nog altijd een van Europa's meest vooraanstaande internationale universiteiten op het gebied van onderzoek.

De voornaamste gracht van Leiden met aan beide zijden fraai versierde grachtenpanden is het Rapenburg. Aan alles is te zien hoe welvarend Leiden in de 17de eeuw geweest moet zijn. In hun studietijd woonden ook onze Oranjes aan het Rapenburg. Juliana, Beatrix en Willem-Alexander studeerden alle drie in Leiden. Willem-Alexander is daar aan zijn 'eretitel' Prins Pils gekomen.

De belangwekkende Pieterskerk is gewijd aan de apostel Petrus. De sleutels die Petrus als poortbewaarder van de hemel bij zich draagt verschenen ook in het stads wapen van Leiden. Overall in Leiden kom je

de sleutels van Petrus tegen. Let maar op, op 24 juni.

Er is nog een reden waarom de Pieterskerk van belang is. In de 17de eeuw vluchtte een groep Engelsen omwille van hun geloof naar Holland, waar zij van 1609 tot 1620 verbleven. Eerst 'strandden' zij in Amsterdam. Toen zij die stad als te ruw en norm-

loos ervoeren (ja, toen al) vertrokken zij naar Leiden en vestigden zich in de buurt rond de Pieterskerk. Deze Engelsen bekend onder de naam 'The Pilgrim Fathers' zouden in 1620 weer Leiden verlaten. Via Delftshaven en Plymouth voeren zij in 1620 met de 'Mayflower' naar 'God's own country'. Wij kennen het nu als de U.S.A.

Handig om alvast te weten

- De excursie kost € 30, – per persoon;
- Het maximale aantal deelnemers is 80;
- De dag begint om 10.30 uur en eindigt 17.15 uur;
- Leiden is prima bereikbaar per trein.
- De duur van de wandeling van het station naar de koffie ligt tussen 10 tot 15 minuten;
- Parkeren in Leiden in de binnenstad alleen in een van de parkeergarages of centrale parkeerplaatsen.

Na ontvangst van deze Buitenband kunt u ruim voor de excursiedatum het uitnodigings- en inschrijfformulier in uw e-mailbox of per post verwachten.

Jacques van 't Riet

Excursie IJMUIDEN

'Daar wordt wat groots verricht'

De nieuwe voordeur van Nederland bewonderen op 13 of 14 mei

Toen bestuurslid Rolf van der Loo, als ex-stuurman en daardoor gek van alles wat met scheepsbouw en waterwerken te maken heeft, mij vorig jaar meenam naar IJmuiden om te kijken of de aanleg van de nieuwe sluis in het Noordzeekanaal een geschikt uitje zou zijn, was ik – geen verstand hebbende van techniek- niet bepaald enthousiast. Geloof me, bij mij hebben ze bij de geboorte er twee linkerhanden aangeschroefd! Maar, dames en heren: ik ben helemaal om. Er wordt daar wat groots verricht en het gaat over meer dan alleen maar een paar sluisdeuren. Waterhuishouding en economische belangen zijn eveneens zeer aanzienlijk.

De goederenstroom kan daardoor groeien van 90 naar 125 miljoen ton per jaar. Maar het gaat niet alleen om de toegang van de hedendaagse mammoetschepen en de handelsvoordelen. Het gaat ook om onze eeuwigdurende strijd tegen het water. Met 8,85 m boven NAP wordt de zeesluis van IJmuiden één van de hoogste waterkeringen van Nederland.

De rondgang start met een film waar je als het ware 'op een schip' in razend tempo van de Noordzee door het Noord-

zeekanaal naar de havens van Amsterdam vaart. Onderweg maak je van alles mee. Alle 50 deelnemers kijken tegelijk naar de film. Daarna worden de deelnemers opgesplitst in twee groepen van 25 personen, elk met een gids.

In de expo ligt het hele sluisencomplex op schaal aan je voeten. De schaal is zo aangepast, dat je door de sluisen kunt lopen. Als de rondgang klaar is, snap je – zelfs als nazaat van de twee linkerhanden-soort – dat in IJmuiden wat groots wordt verricht.

De eerste van in totaal drie sluisdeuren wordt door een sleepboot naar de sluislocatie vervoerd.

Sluis naar de toekomst

Om ruimte te bieden aan steeds groter wordende zeeschepen wordt sinds 2016 in IJmuiden gewerkt aan de grootste zeesluis ter wereld.

De sluis van 500 m lang, 70 m breed en 18 m diep gaat de allergrootste zeeschepen toegang bieden tot het Noordzeekanaal, dat naar Amsterdam leidt.

Het project is een samenwerkingsverband van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de provincie Noord-Holland, de gemeente Amsterdam, Port of Amsterdam en de gemeente Velsen. Volgens planning varen de eerste schepen begin 2022 door de nieuwe zeesluis.

Varen rond het project

De dag begint, uiteraard na de koffie met gebak, met een rondvaart langs het project.

Er is een gids aanwezig, die ons over van alles wat we zien kan vertellen. Als we mazzel hebben, gaan we misschien een stukje buitengaats.

The making of...

In SHIP (Sluis Haven Informatie Punt) krijg je een indrukwekkend overzicht van de bouw van 's werelds grootste zeesluis. Een fraai staaltje Hollandse waterbouwkunde van wereldformaat!

Handig om alvast te weten

- De excursie kost € 35, – per persoon;
- Het aantal deelnemers per excursiedag is maximaal 50. Om 100 leden de kans te bieden deze excursie mee te maken zijn er twee excursiedagen en wel op woensdag 13 en donderdag 14 mei 2020. Verstandig misschien om voorlopig beide dagen in de agenda te zetten;
- Bent u niet zo goed ter been, houdt u er dan rekening mee, dat u via een stenen trap met leuning over de dijk naar de rondvaartboot loopt. Op de foto hierboven ziet u de situatie. In het expositiegebouw is een lift.
- Er is voldoende parkeergelegenheid bij het gebouw.
- De dag begint om 10.00 uur en eindigt uiterlijk 16.30 uur

Na ontvangst van deze Buitenband kunt u ruim voor de excursiedatum het uitnodigings- en inschrijfformulier in uw e-mailbox of per post verwachten.

Jacques van 't Riet

Nieuwjaarsrecepties 2020

Nieuwjaarsboodschappen van ANWB en VG-ANWB in januari 2020

Ook dit jaar waren de vier nieuwjaarsbijeenkomsten weer goed bezocht en erg gezellig. We beginnen altijd in Den Haag, waar dit keer namens de ANWB-directie Rian Vreeburg, directeur Hulpverlening, ons de nieuwjaarswensen overbracht en ons informeerde over de resultaten van de ANWB in het voorbije jaar en de plannen voor de toekomst. In de drie nieuwjaarsbijeenkomsten in het land neem ik deze informatie dan mee in mijn verhaal voor de leden.

Kort gezegd, 2019 was een topjaar voor de ANWB, in alle opzichten. Het ledental groeide met maar liefst 120.000 naar een record van in totaal nu 4.677.000. De mogelijkheid om de contributie per maand te betalen draagt veel bij aan die aanwas van nieuwe leden én het behoud van bestaande leden. Zakelijk gezien ging het eveneens fantastisch en met een recordomzet werd een record financieel resultaat behaald. Dat geeft ruimte voor de in het komende decennium benodigde investeringen om in te spelen op alle op stapel staande technologische ontwikkelingen.

In maatschappelijk opzicht waren de resultaten eveneens bijzonder goed. De ANWB is actief partner in drie belangrijke nationale overlegstructuren op haar werkterrein. De Verkeersveiligheidscoalitie heeft gedaan gekregen dat de overheid 1 miljard euro extra beschikbaar stelt tot 2030. Vanuit de Mobiliteitsalliantie is het Deltaplan Mobiliteit opgesteld, dat aantoont dat er de komende 10 jaar 56 miljard euro nodig is om Nederland voldoende slim, flexibel, groen en veilig te maken. Tenslotte is in de discussies over het Klimaatakkoord meegesproken over stikstofreductie en beperking van de maximum snelheid op de weg.

Zeer succesvol waren in 2019 ook drie maatschappelijke activiteiten. Het kinderfietsenplan leverde inmiddels 15.000 fietsen, Automaatje verzorgde al 40.000 ritten voor 11.000 minder mobiele medemensen en de Fietsverlichtingsactie van oktober jl, in samenwerking met alle 3400 wijkagenten in Nederland, zorgde ervoor dat het gebruik van fietsverlichting toenam van 40% naar 60%.

Met zulke resultaten is er natuurlijk veel vertrouwen in de toekomst. Maar achteroverleunen kan niet. Voor het komende decennium is Strategie 2030 ontwikkeld, gericht op verder stimulering van elektrisch rijden en plannen ontwikkelen voor minder filedruk en betere bereikbaarheid en leefbaarheid van steden.

De ANWB is altijd goed in staat geweest in te spelen op veranderingen in de maatschappij en de wensen van de leden. Al sinds de oprichting is de missie 'het voor iedereen mogelijk maken om zorgeloos en met plezier onderweg te kunnen zijn', en van daaruit is het doel van de drie zero's voor 2050 opgesteld: 0 verkeersdoden, 0 verkeers-emissies en 0 files.

Uitdagende technologische ontwikkelingen en ambitieuze plannen

voor de ANWB, de plannen voor de VG-ANWB zijn simpeler. We blijven met onze tijd meegaan via onze moderne website, met meer digitale communicatie met de leden en met stroomlijning van de ledenadministratie en financiële administratie met het nieuwe Conscribo-systeem. Maar ons doel blijft het organiseren van gezellige bijeenkomsten en interessante excursies en het via de Buitenband informeren van de leden over voor hen belangrijke zaken.

In Den Haag was het gehele VG-ANWB-bestuur present, bij de nieuwjaarsrecepties in Assen, Apeldoorn en Gilze waren Mieke Geurzen, Rolf van der Loo, Gerard de Regt, Hans Deijns en ondergetekende ambtshalve aanwezig. De RCP-ers treden steeds meer als gastheer en -vrouw op en krijgen daarmee waardering en bekendheid bij de leden. Ben Boswinkel opende in Assen, Matt Conings had de leiding in Gilze en in Apeldoorn werden de RCP-ers luide toegejuicht. De stemming zat er goed in en bij volgende bijeenkomsten en excursies hoopt iedereen elkaar weer te zien.

Dick Kooman,
Voorzitter VG-ANWB

Impressie van de diverse recepties. Alle foto's zijn te zien op onze website: www.vg-anwb.nl

Den Haag

Assen

Impressie van de diverse recepties. Alle foto's zijn te zien op onze website: www.vg-anwb.nl

Apeldoorn

Gilze

WW-collectie

In de vorige Buitenband kwam de barre winter van 1979 aan bod, opgedist door Jaap Bekhof. Bij mijn bezoek aan hem en zijn vrouw kwamen nog enkele andere verrassende bijzonderheden ter sprake, zoals de reusachtige collectie wegwacht miniatures. Niet alleen van Nederland, maar ook van Duitsland, Engeland, Oostenrijk, Zuid-Afrika en noem maar op, de foto's spreken voor zich.

Behalve dat liet Jaap ook zijn telefoonklapper uit 1970 zien, nog steeds in gebruik. De foto verraadt waarom. 'Overigens moest ik destijds telefoon aanschaffen op 'verzoek' van de werkgever', zegt Jaap. 'Maar ik heb er geen spijt van!'

Luc van der Woude

Foto's: Luc van der Woude

Poen, poen, poen,

- **ABN-AMRO: AOW stijgt**
- **Mercer: Nederlands pensioenstelsel beste in de wereld**
- **DNB: We moeten pensioenhervorming doorzetten**
- **Prinsjesdag: te rooskleurig over pensioenen**

Wie de afgelopen maanden de berichten in de pers heeft gevolgd is misschien de draad kwijtgeraakt. En met het lezen van de krantenkoppen wordt het nog mistiger. Dat is lastig en vermoeiend. En dan zijn er ook nog vetgedrukte berichten dat ouderen nu relatief veel vermogen hebben. Met andere woorden, ze moeten niet zo klagen. Hoe zit het nu eigenlijk. In dit stuk een voorzichtige poging om u te helpen de rode draad terug te vinden.

Waaruit bestaat ons pensioen

Er bestaat niet één pensioen. In feite valt alles, wat u in de loop der jaren heeft vergaard om te kunnen besteden als de werkzame periode achter de rug is onder de noemer pensioen. Pensioen kent enkele zekerheden en enkele onzekerheden. Er zijn doorgaans vier pijlers, die onderdeel kunnen zijn van uw pensioen.

Dat zijn:

- I AOW (uitkering volgens de Algemene Ouderdoms Wet)
- II Opgebouwd pensioen bij een werkgever
- III Spaargeld, beleggingen en ook uitkeringen van lijfrente
- IV En in zekere mate het eigen woningbezit

Deze pijlers worden hierna toegelicht.

AOW (Algemene Ouderdomswet) (Pijler I)

In uw werkzame leven in Nederland heeft u meebetaald aan de AOW, die nu maandelijks door de SVB (Sociale Verzekeringsbank) wordt uitbetaald. U heeft van die bijdragen weinig gemerkt. Via de inhouding van het salaris werd het betaald, maar misschien ook via belastinginning na de jaarlijkse aangifte. Of u nu wel of niet betaald heeft is echter niet van belang voor het bedrag dat u krijgt. Elke Nederlander – ook degene die nimmer in loondienst is geweest, denk aan moeder de huisvrouw – heeft recht op AOW. Een voorwaarde is wel dat er in Nederland is gewerkt of gewoond of dat voor een Nederlandse werkgever in het buitenland is gewerkt. Voor de jaren dat dat niet het geval was wordt er gekort op het AOW-bedrag.

Bij de uitbetaling (vroeger bekend onder uitdrukking 'Trekken van Drees') is niet meer van belang waar u woont. U kunt rustig naar een warm land verhuizen als u denkt het daar beter te hebben dan in Nederland. De leeftijd bepaalt waarop u AOW gaat ontvangen. Vroeger was dat 65 jaar, maar omdat we steeds ouder worden en er daardoor steeds meer geld moest worden uitbetaald is men met de leeftijd gaan schuiven in de richting van 67 jaar. Op termijn betekent dat dus twee jaar langer werken en twee jaar minder AOW ontvangen. Vervelend maar tegelijkertijd niet te voorkomen. Politici spreken dan namelijk al gauw van onbetaalbaar.

De AOW-bedragen zijn gebaseerd op het minimumloon. De AOW-bedragen worden elk halfjaar aangepast op basis van cijfers van het CPB (Centraal Planbureau). Bij de aanpassingen wordt rekening gehou-

den met hogere cao-lonen in het laatste halfjaar. Dit verklaart de stijging van de bedragen. Zo bedroeg het maandelijkse brutobedrag op 1 januari 2013 nog 750,35 euro. Op 31 december 2019 was het gestegen tot 843,78. Bruto dus € 93,43 en netto was de stijging in die jaren € 72,64. Doorgaans is het netto bedrag ongeveer 75% van het brutobedrag. Naast de maandbedragen wordt er ook nog vakantiegeld uitbetaald bij de AOW. Dat gebeurt in de maand mei.

Er zijn verwachtingen dat de cao-lonen zullen stijgen. Blijkens cijfers van het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek) was de stijging in het derde kwartaal van 2019 2,6%. Dat is het hoogste percentage sinds het tweede kwartaal van 2009. Toen was het 3,0%. Deze stijging – naast nog enkele andere (fiscale) factoren – zal er toe leiden dat het AOW-bedrag per 1 januari 2020 verhoogd gaat worden. Deze stijging plus de nog geschatte komende stijgingen hebben er toe geleid dat ABN AMRO met de verwachting kwam dat de AOW in twee jaar met 8,3% zal stijgen. Maar hier geldt: eerst zien en dan geloven. Het is een forse stijging en die moet wel door de overheid betaald worden.

Opgebouwd Pensioen bij de werkgever (Pijler II)

Degenen die in dienst zijn bij een werkgever bouwen elke maand pensioen op. Dat opbouwen gebeurt door werkgever en werknemer samen. De werknemer betaalt over het algemeen een (veel) lager deel dan de werkgever. Bij enkele bedrijfstakken, zoals banken, was het gebruikelijk dat de werkgever alle pensioenpremies voor zijn rekening nam. Die tijd is grotendeels voorbij.

Het is ook dit pensioen dat de laatste tijd onder een vergrootglas ligt. Bij het pensioenakkoord (2019) is ook een opschorting van de verhoging van de AOW-leeftijd afgesproken, maar het grootste deel van de besprekingen betreft het pensioen dat bij

de staat van ons pensioen

pensioenfondsen is ondergebracht. Dat deel is nog onderdeel van nadere uitwerking en die uitwerking zal niet op korte termijn gerealiseerd zijn. Er zijn verwachtingen dat het pas in de zomer van 2020 gelukt zal zijn om een stevig nieuw fundament onder het pensioen te leggen. Hopelijk is er dan ook een oplossing gevonden voor de knellende rekenregels die gehanteerd worden. Dit om er zeker van te zijn dat de pensioenfondsen ook aan de nu nog jonge werkers pensioen kunnen uitkeren als ze met pensioen zijn en tot de hoogbejaarden behoren. In november 2019 heeft de minister van SZW (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), de grens voor kortingen naar beneden bijgesteld, zodat maar voor een paar fondsen kortingen zullen gaan gelden.

Kortingen

Kortingen zijn geen uitzonderingen. In het verleden is er bij meer pensioenfondsen gekort. Bij het Pensioenfonds ANWB is per 1 april 2013, 1,1% gekort. Die korting is nooit meer ongedaan gemaakt, omdat de financiën van het fonds dat niet mogelijk maakten. Overigens is de daling van het ANWB-pensioen wat versluierd geraakt doordat ANWB bv de tegemoetkoming van de premie voor de Zorgverzekeringswet vanaf 1 januari 2014 heeft afgebouwd. Op 1 januari 2018 was die afbouw afgerond en werd alleen het vaste pensioenbedrag uitgekeerd.

Het netto pensioenbedrag kan verschillen vanwege fiscale inhoudingen, maar het maandelijkse bruto bedrag blijft altijd hetzelfde.

In tegenstelling tot de AOW wordt er geen vakantiegeld uitgekeerd. De bruto bedragen bleven hetzelfde omdat er geen indexatie kon worden gegeven. Dit ook vanwege het feit dat de financiële situatie dat niet toestond. Bij andere fondsen lukte dat soms wel. Bij de een wat meer en bij de ander wat minder. Bij indexatie wordt er een gehele of gedeeltelijke tegemoetkoming gegeven in de kosten van levensonderhoud. Bij ontbreken hiervan kan

over een lange periode de koopkracht daardoor sterk afnemen. Dankzij overzichten van Loek Schouten blijkt dat de inflatie vanaf 2004 23,42% was. Daarvan is maar 5,61% als indexatie in het ANWB-pensioen opgenomen. Populair gezegd kunnen we 'fluiten' naar een tegemoetkoming van driekwart van de gestegen kosten van levensonderhoud.

In het hoofdstukje hierboven over de AOW is een vergelijking gemaakt tussen de jaren 2013 en 2019. Voor het pensioen ook nog even zo'n vergelijking. Voor die periode is bij het Pensioenfonds ANWB geen indexatie gegeven, maar zijn de kosten van het levensonderhoud met een kleine 8% gestegen. Toch zuur!

Het lijkt alsof alleen gepensioneerden de dupe zijn van kortingen en het niet indexeren. Dat is echter niet het geval. Bij de werkenden wordt dit ook meegenomen in de pensioenopbouw. Alleen zullen ze daar weinig van merken. Hun pensioenopbouw gaat geruisloos door. En door de (jaarlijkse) loonaanpassingen worden de kosten van het levensonderhoud via de premie voor het pensioen enigszins gecompenseerd. Pas als ze met pensioen gaan zou de scherpe rekenaar kunnen zien dat de opbouw achter is gebleven bij het dan geldende prijsniveau.

Overigens zal bij de herziening van het pensioenstelsel de kans op korten niet kleiner worden. Er wordt bij de plannen vanuit gegaan dat de kans op indexatie groter wordt maar dat de kansen op kortingen ook groter worden. Hoe dat uitpakt zal in de komende jaren duidelijk worden.

Spaargeld, beleggingen en uitkeringen van lijfrente (Pijler III)

Als appeltje voor de dorst zullen velen gespaard hebben. Nederlanders zijn spaarzaam. Soms iets te spaarzaam. Er wordt de ouderen wel verweten dat ze te spaarzaam zijn, waardoor er te veel geld is. Dit is dan één van de redenen – naast vele andere – dat de rente laag is. Op oudere leeftijd duik je echter niet graag in beleg-

gingen, want het rendement daarop is onzeker. Er valt veel winst te behalen als het goed gaat, maar het omgekeerde kan ook het geval zijn. En als je dan later zorg nodig hebt en dat wil inkopen, denk je met weemoed terug aan tijden van toen. Maar helaas moet het dan nu een tandje minder. Het advies kan daarom alleen maar zijn dat er een fikse reserve moet zijn voor het verhelpen van ramspoed om gaten te vullen, die niet gedekt worden door andere uitkeringen.

Eigen woning (Pijler IV)

Een eigen woning wordt vaak gezien als een goede pensioenreserve. Dat kan het zijn, maar bedenk wel dat het stenen zijn. Met andere woorden: u kunt er geen brood extra door kopen. En als u huurt heeft u al helemaal niets aan deze pensioenpijler. Het is pas inzetbaar als de woning verkocht wordt. De waarde van een woning kan sterk verschillen. Gaan huren of het kopen van een goedkopere woning met levensbestendige voorzieningen is weliswaar een goed idee, maar vergt wel het nodige rekenwerk met inbegrip van schattingen over de nog resterende tijd. Lastig om over na te denken. Bij al het rekenwerk is het beter om de pijlers I, II en III als uitgangspunt te nemen.

Als het in de pers om vermogen van personen gaat, wordt het eigenwoning bezit soms meegeteld. In theorie is er dan relatief veel vermogen. Zeker bij ouderen, omdat de hypotheek dan al vaak of helemaal zijn afgelost. Al met al wordt daarmee soms de indruk gewekt dat ouderen niet moeten klagen en het eigenlijk goed hebben. Hoe dat bij u zit weet u zelf het beste.

Nederlands Pensioenstelsel beste ter wereld?

In de media verscheen het bericht dat het Nederlandse pensioenstelsel de beste in de wereld zou zijn. Dat bericht verscheen zo ongeveer tegelijkertijd met het nieuws

dat er misschien wel of misschien niet gekort zou moeten worden op het pensioen voor 2020 of 2021. En er wordt toch gesproken over een herziening van het pensioenstelsel? En hoe zit het dan met de tegemoetkomingen van de inflatie. Dat zijn drie vraagstukken die wat haaks staan op 'beste ter wereld'. Maar misschien zit er wel een kern van waarheid in en hebben we het nog niet zo slecht in Nederland. Mopperen en klagen hoort er misschien wel bij. Tenslotte kan alles altijd beter. Dat we het in ons land zo slecht niet hebben blijkt vaak ook als we over de grens met de bewoners over pensioen gaan praten. Onze oosterburen in Duitsland hebben het echt niet beter. In Litouwen kreeg ik het signaal mee dat een gepensioneerde leraar van een pensioen van 300 euro per maand moest rondkomen. De prijzen in de supermarkten leken daarentegen redelijk 'Hollands'. Dan is het zoeken naar een bijbaan. Dat had ze gevonden als – Duits-talige – gids in een voormalig paleis. Via de reisleader liet ze dan ook weten erg blij te zijn met de fooi. Niet zo verwonderlijk als je bedenkt dat een bus vol met toeristen al tegen de twintig procent van het maandbedrag aan fooi kan opleveren.

Het onderzoek waaruit Nederland als beste tevoorschijn kwam is uitgevoerd door Mercer in Australië. Zij publiceren regelmatig de 'Melbourne Mercer Global Pension Index' (MMGPI). In vroegere jaren heeft Nederland daar al eens eerder als nummer 1 gestaan. De laatste jaren had Denemarken die eer gekregen. In het resultaat van 2019 was Nederland weer de overall winnaar met 81 punten. Denemar-

ken bleef steken op 80,3 punten. Mercer – met vele kantoren op pensioengebied op onze aarde – heeft niet alle landen van de wereld onderzocht. Maar uit elk werelddeel zaten wel een of meer landen bij het onderzoek. In totaal zijn 37 landen onderzocht, waaronder 15 landen uit Europa. In totaal gaat het om 63% van de wereldbevolking. Onderaan stonden Turkije (42,2), Argentinië (39,5) en als laatste Thailand (39,4). Australië stond met 75,3 punten op de derde plek. Scandinavië scoorde goed. Behalve Denemarken stonden ook Finland, Zweden en Noorwegen bij de eerste zes. Duitsland scoorde met 66,1 punten de 13e plek.

Bij het onderzoek kunnen de landen scores op 17 onderdelen met meer dan 40 indicatoren. Daarbij wordt zowel naar publieke als privé componenten van de pensioensystemen (pijler I & II) gekeken en daarnaast ook naar de voorzieningen buiten het daadwerkelijke pensioensysteem (de pijlers III en IV)

Langer leven en lage rente vragen om pensioenhervorming

Met een stijgende levensverwachting moet pensioen langer worden doorbetaald. Gepensioneerden worden gemiddeld genomen ouder. Het geld dat daarvoor nodig is moet er wel zijn. Voorheen kon via de hoge rente veel 'extra' geld worden verkregen. In 2013 was de rente voor 10-jaarsstaatslening al niet erg hoog (ca. 2,3%), maar met de huidige negatieve

rente is dat beeld dramatisch. Daar worstelt iedereen mee. Via beleggingen wordt nog een redelijk rendement gekregen, maar ook dat positieve beeld kan omslaan. De oorzaak van de lage rente is niet eenduidig. In een speech van Cindy van Oorschot van De Nederlandsch Bank is een aantal – mogelijke – oorzaken genoemd.

Enkele hebben betrekking op de pensioenfondsen en andere meer op de rente in zijn algemeenheid.

- Er wordt te weinig pensioenpremie betaald door de deelnemers en werkgevers aan de pensioenfondsen. Minder geld in het fonds houdt in dat er op lange termijn minder vermogen wordt opgebouwd.
- Door de vergrijzing wordt er teveel gespaard, waardoor er teveel geld in kas is. Die grote hoeveelheid maakt geld dus goedkoop. Bij een krappe geldmarkt zou de rente zeker stijgen.
- Er wordt te weinig geïnvesteerd. Bij grote investeringen (denk aan wegen, grote bouwwerken, etc.) daalt de hoeveelheid geld. Tevens zou de – duurzame – investering na verloop van tijd geld opbrengen.
- Met zijn opkoopprogramma heeft de ECB (Europese Centrale Bank) de hoeveelheid geld verruimd. Dit heeft een meetbaar effect gehad op de daling van de rente, maar blijkt niet de hoofdreden.
- Er is een duidelijk verschil zichtbaar in het effect van het besturen van pensioenfondsen. De fondsen die geheel of gedeeltelijk wel mogen indexeren hebben over het algemeen een hogere premie, hebben zich meer dan gemiddeld ingedekt tegen dalende rentes en beleggen minder in aandelen en andere zakelijke waarden.
- Tenslotte – en helaas – zal de misère langer duren dan in het begin werd gedacht.

Dat laatste punt klinkt uit de mond van DNB nogal somber. Het geheel vraagt echter wel om aanpassingen van regelgeving rondom de pensioenen.

Conclusie

In dit artikel is getracht een beeld te schetsen van Nederland als pensioenland. Nederland staat er best goed voor. Met de AOW én de uitkeringen van de pensioenfondsen is het een stabiel systeem. maar uit alle discussies blijkt ook dat het pensioen zeker voor verbetering vatbaar is.

Beno Koens

VG-ANWB digitaal

Sinds kort zijn ledenadministratie en financiële administratie van de VG-ANWB ondergebracht in één nieuw, gezamenlijk systeem. En corresponderen met de leden doen we voortaan grotendeels via e-mail.

Onze vereniging groeit nog steeds. Ruim 820 leden zijn er inmiddels en het is een flinke uitdaging om dat allemaal netjes bij te houden. Ooit was het ledenbestand ondergebracht op kaartjes in een kaartenbak. Het digitale tijdperk brak aan toen Rolf van der Loo al deze gegevens invoerde in Excel. Samen met toenmalig voorzitter Beno Koens en naderhand met Mieke Geursen, heeft hij dit systeem jarenlang verder uitgebouwd. Het was op het laatst een spreadsheet met meer dan 40 kolommen.

De boekhouding volgde een soortgelijke ontwikkeling. Ooit begonnen met een kasboek en een mapje giro-afschriften kreeg ook de financiële administratie een eigen computersysteem. Maar boekhouding en ledenadministratie stonden wel helemaal los van elkaar, wat leidde tot veel dubbel werk en kans op fouten.

Nieuwe software

Sinds kort is dat allemaal anders. Begin 2019 besloot het bestuur dat er één nieuw softwaresysteem moest komen voor zowel de ledenadministratie als de boek-

houding. De oplossing is gevonden bij een klein bedrijf in Nijmegen, helemaal gespecialiseerd in automatisering voor verenigingen. Hun systeem, met de naam Conscribo, hebben we getest en geschikt bevonden. Aansluitend zijn we aan de slag gegaan met het installeren en inrichten en de vrijwilligers die er mee zouden gaan werken zijn op cursus gegaan.

Medio 2019 hebben we het hele ledenbestand overgezet van Excel naar het nieuwe systeem. Gelijktijdig begon penningmeester Bert Nollen met het inrichten van de financiële kant. Daarna volgde een halfjaar 'schaduwdraaien'. Rolf en Mieke hielden alle aanmeldingen, verhuizingen en andere ledenmutaties nog bij in Excel. Maritza Vroomans en Agnes Brugmans deden hetzelfde in het nieuwe Conscribo. Sinds 1 januari 2020 is het nieuwe systeem volledig operationeel. Maritza en Agnes doen de mutaties.

En Mieke en Rolf kunnen zich voortaan wat meer concentreren op hun coördinerende rol.

Digitalisering

Nu konden we meteen een volgende stap zetten: verdere digitalisering van de correspondentie met de leden. Niet meer via brieven op papier, maar zoveel mogelijk via e-mail. Half januari hebben we vanuit Conscribo, dit keer nog per post, aan alle leden een gepersonaliseerde brief gestuurd. Daarin stelden we twee vragen: dit is uw e-mailadres, klopt dat nog? En: vindt u het goed dat we u voortaan per e-mail benaderen of ontvangt u onze correspondentie alsnog liever per post?

De antwoorden zijn inmiddels binnen. Een kleine honderd, voornamelijk oudere leden krijgen onze correspondentie nog graag op papier. De overige leden ontvangen alle informatie voortaan per e-mail.

Dat gaat dus een heleboel druk- en portokosten schelen.

Handig

Het nieuwe systeem biedt veel handige mogelijkheden. Ellen Natzijl maakt elke maand een lijst van leden die bij een lustumverjaardag of huwelijksjubileum een bloemetje krijgen aangeboden. Dat was altijd veel werk, maar met Conscribo is dat nu zo gebeurd.

Voor de RCP-ers is het nieuwe systeem ook prettig. Agnes Brugmans zorgt er voor dat zij elk kwartaal een lijst krijgen met de bijgewerkte gegevens van de leden in hun regio. Vanuit Conscribo zijn deze lijsten snel en makkelijk aan te maken. Eind januari hebben we ook voor het eerst de contributie-inning kunnen doen vanuit Conscribo. Voor de meeste leden via automatische incasso. De rest per factuur via e-mail of de post. Het is allemaal zonder grote problemen verlopen en de betalingen zijn geheel automatisch in de boekhouding verwerkt.

Het financieel jaarverslag en de balans komen er straks ook automatisch uit. Erg handig voor Bert Nollen.

Mogelijkheden

De eerste ervaringen met het nieuwe systeem zijn dus positief. En de mogelijkheden voor de toekomst zijn legio. Zo gaan we ook de deelname aan excursies, nieuwjaarsbijeenkomsten en de jaarlijkse ledenvergadering vastleggen in Conscribo. Hierdoor krijgen de organisatoren, met ondersteuning van Anneke de Regt, snel inzicht in het aantal aanmeldingen. Volop nieuwe ontwikkelingen dus bij de VG-ANWB, die stap voor stap steeds digitaal aan het worden is.

Jos Vroomans
Systeembeheerder Ledensecretariaat

Voorstellen

Wie Ben Ik?

Het lijkt wel het aloude tv-spelletje waarin onder andere Albert Mol een rol vervulde. Wij, als Buitenbanders – kennen dat spelletje vast nog wel.

Ik ben Marga Feenstra, op 4 januari 1975 stap ik de ANWB binnen als redactie-secretaresse bij Autokampioen. Hoofd van die redactie is dan Ido Izaaks. Samen met Willem Leniger, Frans de Haan en Jan de Kruijff - en vanaf dat moment dus met mij – zorgen we er elke week voor dat abonnees van Autokampioen op de hoogte blijven van nieuws op autogebied. Gek op auto's was en ben ik en eigenlijk nog en ik wil nooit iets achter de auto. Ik hoor de AK-collega's nog zeggen: 'Een sleurhut? Dat is toch niets. Je moet hard kunnen rijden....!'

Dat verandert als ik in 1991 overstap naar de redactie van Kampeer&Caravan Kampioen. Daar is de onderwerpen-paraplu heel groot: kamperen kan je immers op allerlei manieren. Bovendien gebeurt er best veel in die wereld. Ook ik moet eraan geloven een trekhaak achter de auto te laten monteren om toch minimaal met een vouwwagen op stap te kunnen. Ik heb het zo naar mijn zin in die wereld dat ik maar met moeite afscheid kan nemen als ik in 2011 met vervroegd pensioen ga.

Na een paar weken ga ik als freelancer aan de slag als eindredacteur/redacteur voor elke redactie die redactionele hulp nodig heeft.

Sinds 2016 blog ik over nieuws over campings en camperplaatsen voor mijn facebookpagina Kampeervrouw en mijn website met diezelfde naam. Dat nieuws hé, daar moet ik meer van weten. Daar wil ik op af. Inmiddels huur ik een camper voor een of twee weken. Dat autorijden en kamperen zit gewoon in mijn bloed en zo is een mooie combi van AK en KCK ontstaan.

Wie Ben Ik? Dát Ben Ik!

Marga Feenstra

Frans de Kok

Dag beste lezers van de Buitenband. Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst in Gilze en Rijen begreep ik dat er behoefte is aan stukjes voor ons blad. Ik bood aan om zo nu en dan een verhaaltje te schrijven omdat ik schrijven nou eenmaal leuk vind en ik er ook al wat ervaring mee heb opgedaan. Voor ik er erg in had was ik opgenomen in de redactie.

Ik wil me nu dan ook graag voorstellen. Ik ben sinds medio 2018 met zelf gekozen vervoegd pensioen gegaan. En dat na een loopbaan bij de ANWB die begon in december 1980 bij de toenmalige afdeling Recreatie Milieu en Landschap. Na een opleiding aan de Landbouwhogeschool en een jaar uitzendwerk kwam ik terecht bij de vakgroep Dagrecreatie. Hier heb ik me de eerste jaren vooral bezig gehouden met de ontwikkeling van de recreatieve fietsroutenetwerken. Ik heb vanuit die rol alle hoeken en gaten van ons mooie land leren kennen. Eigenlijk vielen toen alle vormen van toeristisch-recreatieve bewegwijzering onder onze verantwoordelijkheid. Denk aan de toeristische autoroutes, de ANWB-paddenstoelen, maar ook de monumenten- en informatieborden. Mijn afdeling heeft gedurende al die jaren diverse namen gehad: Belangenbehartiging, Algemeen Ledenbelang, Merk en Leden. Mijn werk bestond uit beïnvloeding en belobbyen van de politiek en de maatschappelijke omgeving van de ANWB. Ook was beleidsvorming en standpuntbepaling een belangrijk aspect van mijn werk. Heel gevarieerd en nooit saai. Momenteel kom ik nog steeds op ons hoofdkantoor. Ik doe één tot twee dagen per maand vrijwilligerswerk bij het historisch archief van de ANWB. De eerste negen maanden heb ik oude archieven van mijn eigen afdeling mogen opschonen. En dan zie je pas goed met wat een veelheid aan onderwerpen de ANWB te maken heeft. Elke keer als ik het hoofdkantoor binnen kom voelt het een beetje als thuis komen. Ik hoop het nog enkele jaren te kunnen blijven doen.

Frans de Kok

Bea Peereboom Voller

'Dat hoef je niet op te nemen in je stukje hoor'.... Hoe vaak Bea dit roept tijdens ons geanimeerde gesprek kan ik op de vingers van mijn twee handen niet tellen. Zij verwelkomt me in haar ruime, lichte appartement in Leiderdorp met een kop thee en allerlei lekkernijen. Bea kan het hebben, ze is nog altijd even slank en kwiek.

Beatrix Irene Maria Peereboom Voller wordt in december 1941 in Velp geboren en is dus 78 jaar. Haar vader moest haar bij de Burgerlijke stand van de gemeente Rheden aangeven. Het stoort Bea nog steeds dat er als geboorteplaats in haar paspoort nu Rheden staat in plaats van Velp.

Ik vraag nieuwsgierig naar de keuze van haar voornamen en haar adellijk klinkende achternaam. 'Ik ben een echt oorlogskind', zegt Bea. Vader en moeder waren beiden koningsgezind en onderstreepten dit met het geven van deze prinsessennamen. De achternaam blijkt echter niet adellijk (het Rode Boekje), maar stamt uit het Nederland's Patriciaat (het Blauwe Boekje), waarin vooraanstaande families zijn opgenomen, die een belangrijke rol hebben gespeeld in de Nederlandse samenleving. In de Napoleontische tijd was het mogelijk een tweede achternaam toe te voegen aan de bestaande naam. Peereboom werd aan Voller toegevoegd.

'Mijn ouders hebben elkaar leren kennen in Berlijn, waar mijn vader werkte. Mijn moeder is Duitse en woonde toentertijd in Oldenburg'. Hoewel haar vader uit 1872 veel (29 jaar) ouder was dan haar moeder, was het volgens overlevering liefde op het eerste gezicht.

Bea heeft twee broers, waarvan de oudste in 1940 is geboren en de jongste in 1943. Als Bea bijna 8 jaar is overlijdt haar vader in 1949 op 76-jarige leeftijd. Haar moeder heeft haar kinderen verder alleen opgevoed en is uiteindelijk op 86-jarige leeftijd overleden.

In Arnhem doorloopt Bea de MMS. Het was haar meisjesdroom om daarna stewardess te worden. Maar dat idee laat ze subiet varen als ze hoort welke dubieuze selectiecriteria er worden gehanteerd. Daarna solliciteert ze bij de VVV, maar wordt niet aangenomen. Tot aan het moment dat ze in 1961 bij de ANWB op de Utrechtseweg in Arnhem als tijdelijke kracht wordt aangenomen, vult ze de tijd als kinderoppas. Ze begint bij de ANWB Arnhem, waar de heer Poorts dan kantoorhoofd is aan de informatiebalie. Als aan kantoor Arnhem een reisbureau gedeelte wordt toegevoegd met Mart van den Akker als Hoofd, wordt Bea tot zijn assistente benoemd. In 1966 wordt zij uiteindelijk zelf Hoofd Reisbureau. Deze functie vervult zij tot 1972. 'Ik wilde toen wel eens wat anders. Ik woonde nog steeds thuis bij mijn moeder'. De heer Poorts - inmiddels Chef Bijkantoren - is overtuigd van de capaciteiten van Bea en is van mening dat zij het nieuw te openen kantoor in Leiden moet gaan runnen.

Dat avontuur gaat zij aan en begint op de Breestraat met 4 medewerkers en betreft een 2-kamer appartement in Leiderdorp. Een gouden tijd volgt voor Bea.

Echter, in het kader van de mobiliteit moet ze in 1994 doorstromen en kiezen tussen kantoor Den Haag De Savornin Lohmanplein of kantoor Haarlem als volgende standplaats. Het wordt Haarlem, waar ze op 1 februari zal beginnen. Helaas wordt ze gevelld door een hernia, waardoor ze pas in mei aan de slag kan gaan. Het wordt een moeizame start, ook doordat veel medewerkers part-timers zijn, waarvan de tijdsplanning niet altijd even goed aansluit. Uiteindelijk loopt alles op rolletjes en ontstaat een goede en prettige samenwerking, gevolgd door een fantastisch en onvergetelijk afscheid als Bea op 61-jarige leeftijd met VUT gaat. Een lijvig plakboek, samengesteld uit herinneringen van al haar medewerkers door de jaren heen is daar een stille getuige van.

Inmiddels woont Bea alweer jaren in een ruim en licht 4-kamerappartement. Het ademt de sfeer uit van wat Bea graag doet, waar zij van houdt en waar ze is geweest. Allereerst houdt ze van planten. Ze heeft ècht groene vingers, er staat zelfs een prachtige hibiscus van 45 jaar oud in de kamer. Op de balkons op voor- en achterzijde staan prachtige, nog steeds bloeiende planten en zelfs in de hal van het complex staan grote prachtige planten van Bea. Ze is een wereldreiziger: van Argentinië, Chili, de Paaseilanden, Canada, Groenland, Afrika, Azië, Spitsbergen, Zwitserland tot aan Tibet toe en ze wil nog veel meer zien. 'Maar Nederland vind ik ook erg mooi hoor!', voegt Bea eraan toe.

Bea is nooit getrouwd geweest, maar kent veel mooie vriendschappen. Ze is heel sportief: ze fietst, wandelt, golft, doet aan 55+ gym en skiet. Overigens tweemaal met botbreuken als gevolg en dus met ANWB-repatriëring. Ze denkt er nu over om zelfs fietsmaatje te worden. Ze maakt jaarlijks grote hoeveelheden jam, ze leest heel veel, liefst in de originele taal en als vrijwilligster werkt ze als informatrice/gastvrouw in de Lakenhal van Leiden. Hoewel ze in 1971 haar rijbewijs haalde, rijdt ze geen auto. De fiets en OV voldoen uitstekend. Ze vindt koken leuk, dus dat doet ze iedere dag. Ze is dol op warm eten. Een glaasje wijn of sherry vindt ze heerlijk en drinkt dat graag, 'maar met mate en wel met een Frans kaasje en nootjes erbij'.

Bea's levensmotto: 'Wees positief, blij vriendelijk, geniet van de natuur en blijf in contact met jonge mensen'.

Pensioen & Zorg

Besparingen

Het jaar 2020 wordt wederom een jaar waarin de pensioenen voor ANWB-medewerkers niet zullen stijgen. De inflatie in 2019 steeg met 2,6%, echter wel. Het hoogste percentage sinds jaren.

Daarom is 2020 wat mij betreft een jaar dat gericht is op besparingen. Mijn eerste besparing heb ik al bereikt. En nog wel dankzij het niet ontvangen van het kerstcadeau van de ANWB. Van voorgaande jaren herinner ik me dat de cadeaubon werd omgezet in producten uit de ANWB-winkel. Het gevolg was dat ik bij de besteding van de bon de winkel uitstapte met tientallen euro's minder in de portemonnee. Kijk, dat is me nu niet overkomen. Bovendien waren er nu geen kilometerkosten en geen parkeerkosten. Toch mooi meegenomen aan het begin van het nieuw jaar.

Het is ook het jaar van een nieuw pensioenfonds. Het blijft me dwarszitten, dat de korting van april 2013 na een jaar bij het ANWB Pensioenfonds niet is hersteld. Bij de ambtenaren werd de korting na een jaar beëindigd. Het verlengen van de korting heeft me tot aan het einde van het pensioenfonds ruim 1200 euro netto gekost. Dat is een fiks bedrag, waar ik wel even van geschrokken ben. Daarom heb ik ook besloten om een geplande treinreis met Pharos door Zwitserland maar in te ruilen voor iets goedkopers.

Meten is weten, maar maakt niet altijd gelukkig

Het bovenstaande klinkt voor sommigen misschien wat al te dramatisch. En ik moet toegeven dat het voor je gezondheid soms ook beter is om maar niet te gaan rekenen. Want dan is het schrikken. Even een voorbeeld. De gegevens komen van Loek Schouten, die al jaren de gegevens van de indexaties bij het ANWB pensioenfonds bijhoudt in combinatie met de jaarlijkse cijfers voor de gestegen – en soms dalende – kosten van levensonderhoud. Tot en met 2003 werden de pensioenen volledig geïndexeerd. Daarna was er vijf jaar lang (van 2004 tot en met 2008) een beperkte reductie van 20% op de indexatie. Vanaf 2009 is er helemaal geen indexatie gegeven. Er waren nog wel incidentele offers en zoenoffers. Zo gaf de ANWB in 2010 een eenmalige uitkering van 1% en vanaf 1 april 2013 werd het pensioen met 1,1% gekort. Overigens zijn deze offers bij onderstaande berekeningen niet meegenomen, om het niet nog ingewikkelder te maken.

Wat betekent de relatie inflatie-indexatie in de praktijk.

Als u in 2003 of eerder met pensioen bent gegaan dan is er vanaf 2004 een achterstand van 17,51%. Of om het anders te zeggen: uw geld is in 17 jaar bijna een vijfde minder waard geworden. En ging u in 2010 met pensioen dan is de achterstand in 2020 opgelopen tot 13,25%. Als u van plan bent om honderd te worden, zal dat percentage zeker oplopen als de huidige ontwikkelingen zich doorzetten.

Vooruitzichten stemmen niet optimistisch

Bij sparen en beleggen blijft het koffiedik kijken als het gaat om de toekomst. Op het moment dat ik dit schrijf, worstelt de wereld met het coronavirus. In diverse landen worden drastische maatregelen genomen. Deze richten zich vooral op de gezondheidszorg en het zoveel mogelijk proberen inperken van de verspreiding. Maar ik hoor een president van een ander land (USA, red.) veel meer het accent leggen op de economische gevolgen. Op basis van het sterftecijfer in dat land, dat afwijkt van andere landen is er de voorzichtige conclusie dat velen zich daar niet melden bij gezondheidsorganisaties. De kosten zijn voor hen veel te hoog. Al met al kan daar de ramp vanwege de (te) dure gezondheidszorg veel groter worden. In Nederland lijkt de situatie redelijk beheersbaar. Contacten met de huisartsen zijn gratis en dat vermindert de drempel om een mogelijke aanval van het virus te melden aanmerkelijk. En in het verlengde daarvan kan er veel aan worden gedaan om een ruimere besmetting te voorkomen.

In Nederland staan de economische gevolgen niet vooraan in het rijtje van virus-prioriteiten. Natuurlijk zijn die gevolgen er wel. De beurskoersen vliegen omlaag. Die zullen ongetwijfeld weer gaan stijgen als de onrust achter ons ligt, maar je weet nooit wanneer. Voor de pensioenfondsen is die ontwikkeling extra vervelend. De beleggingen dalen, maar tegelijkertijd daalt de rente. Bij de huidige systematiek moeten de fondsen meer geld in kas hebben om latere pensioen te kunnen betalen.

Lente in de pensioenpolder?

In de pers is al aangegeven dat de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het vasthouden aan de huidige rentesystematiek wil loslaten. Dat is op zich positief. Behaalde rendementen van de pensioenfondsen zouden een grotere rol kunnen gaan spelen. Maar de crisis rondom het coronavirus en de scherp dalende olieprijs geven al aan dat het dan nog lastig zal zijn om tot oplossingen te komen, die voor iedereen aanvaardbaar zijn.

In Den Haag wordt door een stuurgroep, twee klankbordgroepen, diverse overleggroepen met deskundigen uit allerlei gelegenheden en nog meer rekenaars druk gewerkt aan een 'poldermodel' om het pensioen in de komende jaren een stabiele basis te geven. Ook deskundigen van de nieuwe koepel Gepensioneerden – waar de VG-ANWB als lidorganisatie bij is aangesloten – zijn daarbij. Maar het zal – dat is inmiddels wel duidelijk – een model worden waarbij indexatie misschien iets eerder kan worden gegeven, maar waarbij de kans op verlagingen evenzeer stijgt. Het is de bedoeling dat de resultaten tegen eind mei bekend worden. Dat moet lukken is de mening van velen, want daarna legt het verkiezingsvirus politiek Nederland weer plat.

Beno Koens
bkoens@hetnet.nl

Ledensecretariaat

Personalialia per 29 februari 2020

Nieuwe leden:

	Regio
Dhr. J. (Jan) Havenaar , Zevenhoven, ex wegenwacht	32
Dhr. C. (Cor) de Quaasteniet , Monster, ex planner	38
Dhr. M. (Max) van Dolderen , Den Helder, ex wegenwacht	14
Dhr. E. (Erik) Haman , Leidschendam, ex manager rechtshulp buitenland, Verenigingssecretaris	23
Dhr. W.M. (Willem) de Smit , Zeist, ex wegenwacht	65
Dhr. E.M. (Bert) Zaal , Hazerswoud-Dorp, ex wegenwacht	32
Dhr. J.F. (Jan) Seip , Maassluis, ex software engineer, database adm, systeemanalist	38
Dhr. H.J. (Henk) Zwijnenburg , Den Haag, ex tekstschrijver van allerlei aard	41
Dhr. .A.L. (René) Verstraeten , Breda, ex lid hoofddirectie, plaatsvervangend HD	71
Mevr. S.G. (Ineke) Boes , Rijswijk, ex hulpverlener alarm-centrale	29

Verhuisd:

Dhr. R. Sinke , van Wageningen naar Bosch en Duin	65
Dhr. R.N. Kroon , binnen Breukelen naar ander adres	59
Dhr. P. Konstapel , van Nieuwleusen naar Staphorst	86
Dhr. F. de Boer , binnen Marum naar ander adres	89

Overleden en uitgeschreven:

Mevr. M.M.H. Diepenhorst-Schippers , weduwe van dhr. L. Diepenhorst, Middelburg,	62
Dhr. L.J. Bal, Voorschoten , overleden in 2019, datum niet bekend	17
Dhr. J. Wijnands , Amersfoort, overleden 25december 2019	65
Mevr. I. Westenbroek-Kok , Ommen, weduwe van dhr. P. Westenboek	86
Mevr. J.E.M. Supusepa , Woerden, overleden 14 januari 2020	59
Mevr. H.M. den Boer , Den Haag, overleden op 13 februari 2020	38
Mevr. M.G.B. Withaar-de Vries , Den Haag, weduwe van dhr. K. Withaar	38

Overleden en lidmaatschap (voorlopig) overgezet op partner:

Dhr. F.W.M. Boetekees , Alphen a/d Rijn, overleden op 1 januari 2020	32
Dhr. B. Wolbert , Nieuwleusen, is overleden op 4 januari 2020	86
Dhr. H.L.W. Dubelaar , Zierikzee, 27 februari 2020	62

Opgezegd en uitgeschreven:

Mw. H. van der Hoeven-Rexwinkel , uit Voorburg/Den Haag	26
Dhr. P.C. de Munck , uit Capelle a/d IJssel	53
Dhr. W. van Dijk , uit Drachtstercompagnie	89
Dhr. F.H.J. van Broeckhuizen , uit Hoornsterzwaag	89
Dhr. P.F. Pantus , uit 's-Gravenpolder	62
Mevr. J.W. Raeskin , uit Den Haag	26
Dhr. R.J. de Vries , uit Bergen op Zoom	62
Mevr. I. Westenbroek-Kok , uit Ommen, weduwe van dhr. P. Westenboek	86
Dhr. J. van Wijk , uit Deventer	82

Mevr. C.M. van der Meel-Hoefsmit , uit Den Haag	26
Mevr. H.H. Weyn-de Haan , Apeldoorn, weduwe van dhr. H.J.G.M. Weyn	83
Mevr. M.G.B. Withaar-de Vries , uit Den Haag, weduwe van dhr. K. Withaar	38

Wijziging regio:

Mw. G.A.W. Hage , van regio 47 naar regio 26	26
Dhr. R. Sinke , van regio 80 naar regio 65	65
Mw. P. Mast , van regio 77 naar regio 74	74

Van het Ledensecretariaat

Ruim een jaar geleden zijn we als Ledensecretariaat een nieuwe fase ingegaan. We zijn toen 'groter gegroeid' met de komst van Agnes, Anneke, Ellen en Maritza. Tegelijkertijd werd het nieuwe computerprogramma, waarbij leden- en financiële administratie samengevoegd kon worden geïntroduceerd. Jos Vroomans stapte ook in het Ledensecretariaatsbootje om de helpende hand te bieden bij het vullen en inrichten van het nieuwe computersysteem en het samenvoegen van beide administratiesystemen. Na een jaar van hard inwerken en werken draait nu alles volgens planning vanaf 1 januari 2020 op het nieuwe systeem en computerprogramma Conscribo. En we worden er stiekem wel heel erg blij van nu we merken dat het zoveel meer mogelijkheden en gemak biedt. Ook voor Bert Nollen, onze penningmeester die dit jaar de contributie-inning voor de eerste maal vanuit Conscribo heeft kunnen doen, was het een prettige openbaring!

Zoals u hebt kunnen lezen op pagina 19 in deze Buitenband wordt de digitalisering bij onze vereniging nu ook verder doorgevoerd. Dat wil zeggen, dat zoveel mogelijk correspondentie vanaf nu gevoerd zal worden via e-mail. U hebt daarover in december een uitgebreide brief ontvangen. U kon toen aangeven -ook als u over e-mail beschikt- dat u toch liever de correspondentie per post wilt blijven ontvangen. Als u dat hebt doorgegeven, hebben wij dat genoteerd en zal dat conform uw wens gebeuren. U zult begrijpen, dat het nu eens te meer belangrijk is dat als uw e-mailadres verandert, u dat ook zo snel mogelijk doorgeeft aan ledensecretariaat@vg-anwb.nl, anders blijft u verder verstoken van post van de VG-ANWB en informatie over bijvoorbeeld evenementen, excursies of bijeenkomsten. De eerstkomende VG-ANWB-post die u tegemoet kunt zien, is (waarschijnlijk) de uitnodiging voor de Algemene Ledenvergadering op 17 april aanstaande. Deze kunt u rond week 13 (23 t/m 28 maart) in uw mailbox, danwel in uw brievenbus verwachten.

Voor dit moment hopen wij dat de lente nu daadwerkelijk gaat aanbreken en niet alleen dat de datum op de kalender dat aangeeft.... Laat de wind maar gaan liggen en het zonnetje gaan schijnen, daar wordt een mens toch gelukkiger van, toch?

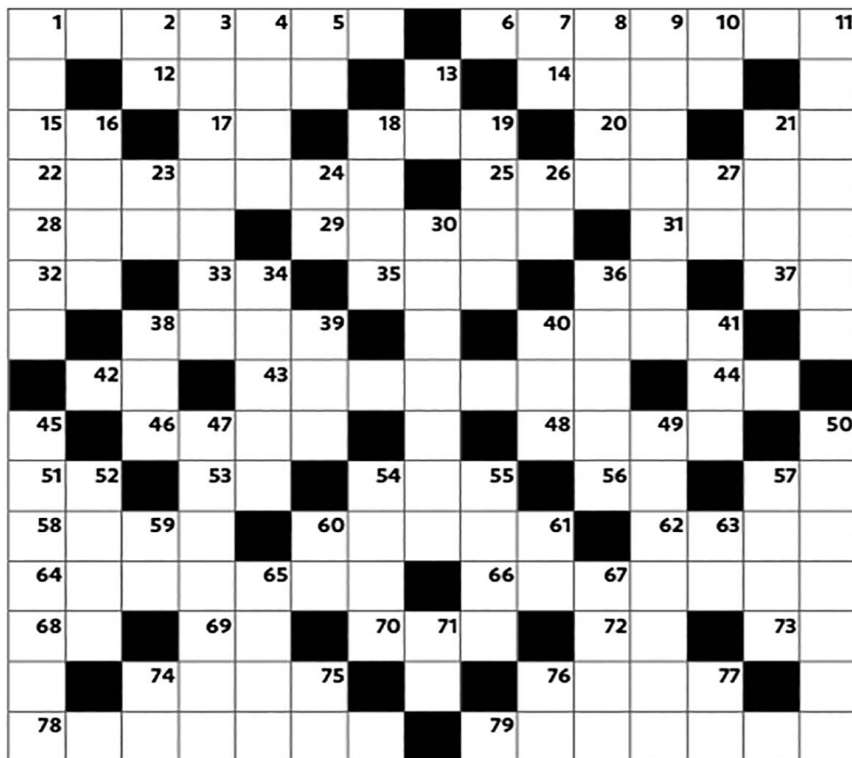
Met een hartelijke groet,
Namens het voltallige ledensecretariaat,

Mieke Geursen en Rolf van der Loo

Puzzel

© www.ruiterpuzzel.nl

47	41	69	30	18	22	3	62	65	37	14	11	45	27	55
----	----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	----	----

Horizontaal

1 Deelgenoot 6 haar weghalen 12 betrekking 14 voertuig 15 bevestiging 17 muziknoot 18 heren kledingaccessoire 20 Ierland (afk.) 21 dag (afk.) 22 groente 25 gelaste verbinding 28 keer 29 genoegen 31 opdracht 32 klaar 33 legsel 35 waagstuk 36 per jaar (afk.) 37 vogel 38 meisjesnaam 40 Franse stad 42 dierengeluid 43 boot hoofddeksel 44 bijwoord 46 orgaan 48 zorg die op een persoon rust 51 laatst leden (afk.) 53 Bijbelboek (afk.) 54 schapenproduct 56 Oost-Timor (in internetadres) 57 muziknoot 58 jongensnaam 60 lengtemaat van zes voet 62 golfstok 64 deel van de dag 66 beklagenswaardige omstandigheden 68 de heren (afk.) 69 Uitwendig gebruik (Lat. afk.) 70 bijwoord van tijd 72 bijwoord 73 eventueel (afk.) 74 kleur 76 keukenapparaat 78 beminde 79 werktuig waarmee men glanst.

Verticaal

1 Nachtkleding (meervoud) 2 muziekgenre (afk.) 3 lang samen eten 4 vervelend 5 voegwoord 7 circa (afk.) 8 woning 9 diner 10 Roemenië (afk.) 11 tijdelijk dak 13 familielid 16 Bijbels figuur 18 meelproduct 19 teug 21 bedrijf 23 ouder 24 hoge ambtenaar (afk.) 26 a tempo (afk.) 27 accountant (afk.) 30 deel van een dak 34 inspanning 36 frietje 38 voorzetsel 39 roem 40 gevangenis 41 visgerei 45 drank 47 informele huiselijke ontvangst 49 lichaamsweefsel 50 sterke drank 52 Zwitserse wintersportplaats 54 kleed om iets te bedekken 55 bewerkte huid 57 rood gekleurde 59 tussenwerpsel 60 Verenigde Naties (afk.) 61 inhoudsmaat (afk.) 63 Radon (symbool) 65 één keer 67 Bulgaarse munt 71 voegwoord 74 voorzetsel 75 motorrace (afk.) 76 oosterlengte (afk.) 77 Nieuw-Zeeland (afk.).

De oplossing van de kruiswoordpuzzel uit het winternummer 2019 luidt:

KERSTNACHTDIENST

Wij hebben 48 inzendingen (1 per post en 47 per e-mail) ontvangen. De trekking door onze 'huisnotaris' heeft plaatsgevonden op 6 maart jl.. De winnaar is geworden: **Mevrouw J.M. Keeman te Doetinchem**. Van harte gefeliciteerd! De felicitatiebrief en de prijs, een VVV-cadeaukaart ter waarde van € 25,- zijn inmiddels naar de winnaar verstuurd.

De oplossing van deze puzzel inzenden vóór 5 juni 2020 naar:

Hans Middelraad
Stortemelk 22, 2401 BZ Alphen a/d Rijn
of per e-mail naar: puzzel@vg-anwb.nl

Vacature(s) bij de redactie!

De redactie kan nog wel wat hulp gebruiken. Wij zoeken een **webmaster** voor de website.

Graag komen we in contact met leden, die het web-account vg-anwb.nl technisch en redactioneel willen onderhouden. Interesse?

Stuur dan een mailtje naar webmaster@vg-anwb.nl.